

ARKIL A/S - Stürup
Måde Industrivej 17
6705 Esbjerg Ø
CVR-nr. 15070544

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Frederik Vad
E-mail: fv@rsyd.dk
Direkte tf.: 29 20 19 41
KS: SRP
Dato: 11/03 - 2024
Sagsnr.: 22/40512
ID-nr. (RIT): 575-040

Skabelonversion: 10.4

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, sten, og grus gældende til den 11. marts 2029 på matr.nr. 12a Veerst By,
Veerst i Vejen Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	3
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	5
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	6
3	Vilkår.....	7
3.1	Omfang af retten til at indvinde	7
3.2	Drift.....	8
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	10
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	13
3.5	Efterbehandling m.m.....	14
4	Generelle bestemmelser	16
4.1	Tilsyn.....	16
4.2	Tinglysning af efterbehandlingsvilkår	16
4.3	Arkæologi.....	16
4.4	Råstofafgift	16
4.5	Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.....	16
4.6	Indberetning af indvunden mængde.....	17
4.7	Indberetning til GEUS	17
4.8	Tilførsel af jord.....	17
4.9	Miljølovgivning i øvrigt	17
4.10	Forsyningsledninger	17
5	Sikkerhedsstillelse	17
6	Ansøgningsprocessen	18
6.1	Myndighedshøring.....	18
6.2	Miljøvurderingsloven.....	20
6.3	Partshøring	20
7	Regionens vurdering af sagen	21
7.1	Lovgrundlag	21
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	22
8	Klagevejledning og underretning	30

8.1	Klagevejledning.....	30
8.2	Underretning om afgørelsen	30
9	Bilag	32
	Bilag 1. Oversigtskort	33
	Bilag 2. Graveplan	34
	Bilag 3. Efterbehandlingsplan	37
	Bilag 4. Screeningsafgørelse inkl. screeningskema	41
	Bilag 5. Tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgrav	75
	Bilag 6. Tilladelse til indvinding af overfladevand og tilladelse til sænkning af grundvandsspejlet	79
	Bilag 7. Udtalelse fra Ribe Stift.....	84

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

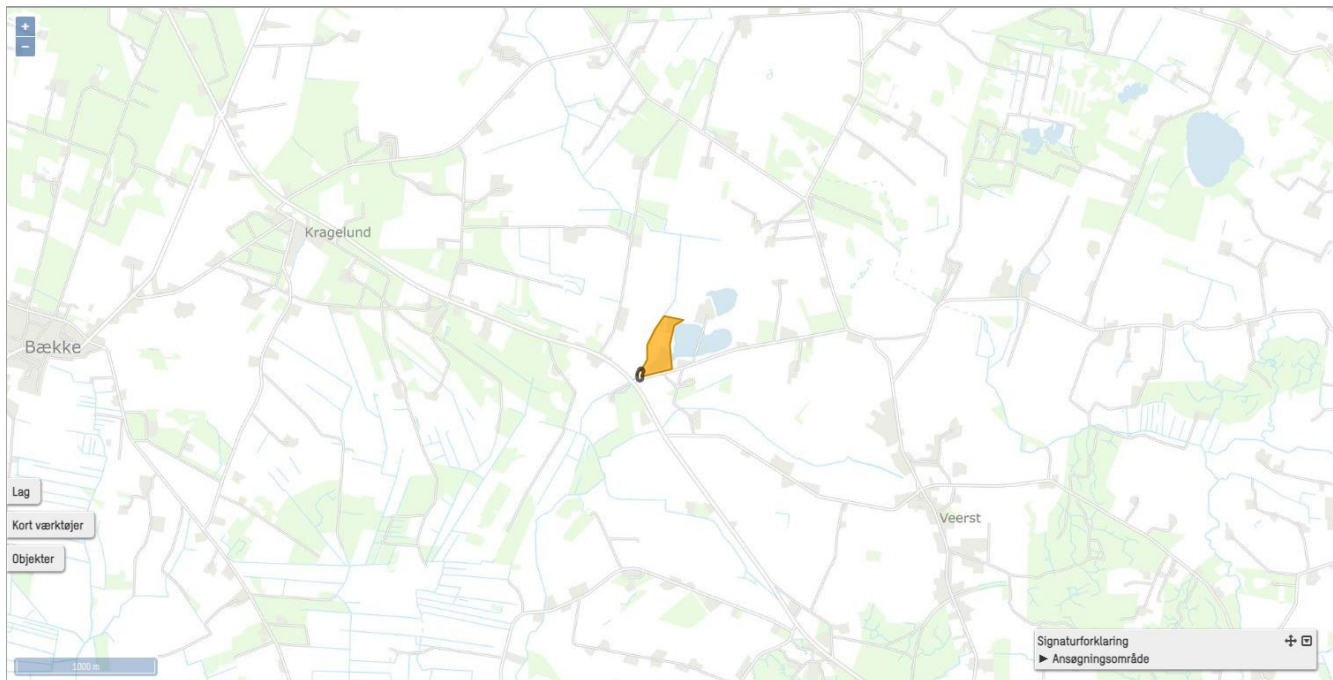
- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- naturbeskyttelsesloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder, som er gældende til råstofindvindingen og efterbehandlingen er færdiggjort:

- Vejen Kommune har den 6. maj 2011 meddelt tilladelse til overkørsel og adgang til grusgraven efter Vejloven. Tilladelsen kan ses i bilag 5.
- Vejen Kommune har den 19. december 2023 meddelt tilladelse til indvinding af vand efter vandforsyningsloven. Tilladelsen kan ses i bilag 6.

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 100.000 m³ heraf 30.000 m³ under grundvandsspejlet af sand, sten, og grus årligt på 6,6 ha af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Se oversigtskort herunder:

Figur 1. Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstofforladelser kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.

- Afsættelse af indvindingsarealet jf. vilkår 5. Indvindingsarealet skal afgrænses med tydelige markeringer, såsom betonpæle eller lignende

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Lars Nicolaisen og Charlotte Due Nicolaisen som ejere af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- ARKIL A/S – Stürup har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 100.000 m³ sand, sten og grus, hvoraf 30.000 m³ indvindes under grundvandsspejlet.
- Projektarealet er 6,6 ha af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst ejet af Lars Nicolaisen og Charlotte Due Nicolaisen.
- Der forventes at indvinde til 10 meter under terræn og 6 meter under grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt i starten af år 2024.
- De ønskede driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er fra kl. 07:00 til 18:00 mandag – fredag, og fra kl. 07:00 til 14:00 om lørdagen. Dertil ønskes der driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område fra 06:00 til 18:00 mandag – fredag, og fra kl. 06:00 til 14:00 om lørdagen. Der ønskes ingen drift på søndage eller på danske helligdage. Råstofferne påtænkes anvendt til vejmaterialer.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 1 stk. gravemaskine, 1 stk. læsemaskine, 1 stk. tørsorteringsanlæg samt 1 stk. vådsorteringsanlæg, og der forventes et årligt forbrug af 400 liter hydraulikolie og 60.000 liter diesel.
- Der ønskes adgang til råstofgraven via den anlagte adgangsvej, som Kommune har meddelt tilladelse til den 6. maj 2011.
- Der ønskes at indvinde vand til vask af råstofferne samt vanding i tørre perioder. Der vil blive anvendt 200 m³ vand i døgnet. Vandet indvindes fra den anlagte gravesø. Vejen Kommune har den 19. december 2023 meddelt den fornødne tilladelse.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativer for Vejen Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9. Ansøger har anført, at Vejen Kommune står for at hente affaldet.
- Området efterbehandles til et rekreativt naturområde med en stor sø i den østlige del af området, samt tre mindre, lavvandede søer i den vestlige del af området.

2.2 Beskrivelse

ARKIL A/S – Stürup har søgt om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten, og grus på del af matr. nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Projektarealet ligger ca. 2 km nordvest for byen Veerst og ca. 2,5 km øst for byen Kragelund. Området omkring projektarealet er et typisk landsbyområde med marker, levende hegn, samt mindre og større områder med træer og småsøer. Området er også præget af spredt beboelse med parcelhuse og landbrugsejendomme.

Ansøgningen er en forlængelse af råstofindvindingen på projektarealet, som oprindeligt startede i 2009. Dengang omfattede råstofgraven primært den østlige del af matr.nr. 12a samt matr.nr. 12e Veerst By, der ligger nord for projektarealet. Efterhånden som råstofindvindingen er skredet frem, er delområder blevet efterbehandlet og godkendt efterbehandlet. Nu mangler ansøger blot at indvinde de sidste råstoffer i projektarealet, hvorfor ansøgningen er indsendt.

Projektarealet dækker over graveområder, der er udlagt i Region Syddanmarks råstofplan i flere omgange. Dog er der et mindre område i den østlige del af projektarealet, som er uden for graveområde, men dog i interesseområde for sand, sten og grus. Dette lille område er på 0,6 ha, og har været medtaget i råstofgraven i forbindelse med tillæg fra 2020 til råstoftilladelsen fra 2017.

Der søges om en femårig råstoftilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på et 6,6 ha stort areal med en forventelig årlig indvinding på 100.000 m³, hvoraf 30.000 m³ indvindes under grundvandsspejlet. Der søges om at indvinde op til 10 meter under terræn, hvilket svarer til kote 46. Områdets grundvandsspejl er kote 52, hvilket svarer til, at der søges om at indvinde til 6 meter under grundvandsspejlet. Råstofferne er påtænkt som vejmaterialer.

Der søges samtidigt til at benytte den etablerede adgangsvej, samt at indvinde vand til vask af råstoffer og at sænke grundvandsstanden. Vejen Kommune har i 2011 givet tilladelse til etablering af adgangsvejen, og i 2014 til at indvinde op til 69.000 m³ grundvand samt sænkning af grundvandsstanden. I myndighedshøringen til råstofansøgningen har Vejen Kommune oplyst, at de er indstillet på at forlænge begge tilladelser. Den 19. december 2023 meddelte Vejen Kommune den nye vandindvindingstilladelse. Både overkørselstilladelsen og vandindvindingstilladelsen er gengivet i deres helhed i hhv. bilag 5 og 6.

De ansøgte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er mandag til fredag fra kl. 07.00 til kl. 18.00, samt lørdag fra kl. 07.00 til kl. 14.00. De ansøgte driftstider for udlevering og læsning herunder kørsel inden for virksomhedens område er mandag til fredag fra kl. 06.00 til kl. 18.00, samt lørdag fra kl. 06.00 til kl. 14.00. Der ansøges ikke om nogen former for drift på søndage eller på danske helligdage. Af maskinel søges der om at benytte 1 stk. gravemaskine, 1 stk. læssemaskine, samt 1 stk. tørsorteringsanlæg og 1 stk. vådsorteringsanlæg.

Projektarealet er placeret uden for OSD og OD områder, men en lille del af det nordøstlige hjørne af projektarealet findes i indvindingsopland til Veerst vandværk. Dertil er der ikke langt til nærmeste NFI-område, som er ca. 50-60 meter øst for projektarealet.

Inden for en radius af 15 km rundt om projektarealet findes fire Natura 2000 områder: Egtved Ådal (nr. 238) ca. 6 km nordøst for projektarealet, Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage (nr. 82) ca. 10 km nord for projektarealet, Vejen Mose (nr. 86) ca. 11 km sydvest for projektarealet, og Sneum Å og Holsted Å (nr. 90) ca. 13 km sydvest for projektarealet.

Der forekommer ikke arter opført på habitatdirektivets bilag IV i projektarealet, og projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for arterne. Dertil er der ikke registreret forekomst af rødlistearter på projektarealet. Nærmeste registrerede rødlistearter findes ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.

Der er ikke registreret beskyttet natur eller fredede områder på projektarealet. I området omkring projektarealet findes flere beskyttede naturområder, bl.a. søer, vandløb og moser, men det er vurderet, at projektet ikke påvirker overflade- eller grundvand. Af andre fredede områder findes skov-byggelinjen ca. 300 meter vest for projektarealet, og Veerst Kirke ca. 2,2 km sydøst for projektarealet, men de påvirkes ikke af projektet.

Efterbehandlingen af området vil ske til rekreative formål samt natur med en stor sø samt tre mindre, lavvandede søer. Ansøger har udarbejdet en detaljeret efterbehandlingsplan for projektarealet, som kan findes i bilag 3.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang af retten til at indvinde

1. Tilladelsen er gældende 5 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 100.000 m³ sand, sten, og grus, heraf 30.000 m³ under grundvandsspejlet.
3. Indvindingen skal ske inden for projektarealet, som fremgår af bilag 1. Der skal så vidt muligt ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
4. Projektets aktiviteter, som f.eks. sortering og oplag af råstoffer, og etablering af støjvolde, skal holdes inden for projektarealet.

5. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med regionen. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
6. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
7. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 stk. gravemaskine, 1 stk. læssemaskine, 1 stk. tørsorteringsanlæg samt 1 stk. vådsorteringsanlæg. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.
8. Regionen skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
9. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

10. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: Fra kl. 07.00 – 18.00 mandag til fredag, samt fra kl. 07.00 – 14.00 lørdag.
  - b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: Fra kl. 06.00 – 18.00 mandag til fredag, samt fra kl. 06.00 – 14.00 lørdag.
  - c. Der må ikke være nogen former for drift i råstofgraven på søndage eller danske helligdage samt juleaftensdag.
  - d. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.
11. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	06.00 – 07.00	40 dB (A)
Lørdag	06.00 – 07.00	
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)
Lørdag	07.00 – 14.00	

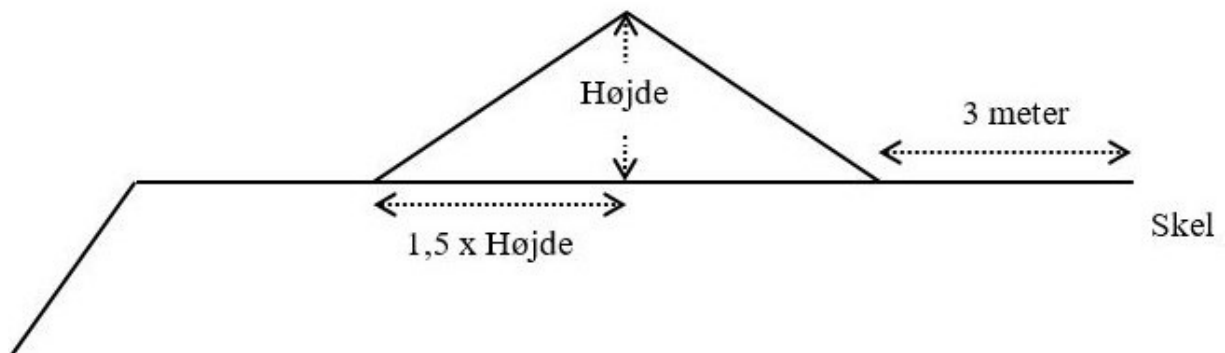
Dage	Tidsrum	Støjniveau
Andre tidspunkter	Lukket	Lukket

Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land. Grænseværdien (fx 45/40/35 dB(A)) er gældende overalt i områder til støjfølsom arealanvendelse.

Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen jf. følgende liste: Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

12. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkilder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
13. Støjværdierne for områdetype 3 – Blandet bolig og erhvervsbebyggelse, centerområde i Miljøstyrelsens støjvejledning, angivet i skemaet i vilkår nr. 11, kan undtagelsesvis fraviges i anlægs- og etableringsfasen, hvor overjorden afrømmes, eller hvis der skal opføres en støjvold m.v.
14. Hvis der skal laves større foranstaltninger mod væsentlige gener, som f.eks. etablering af støjvolde mv., skal det ske i en periode, som er aftalt med regionen. Naboerne/omboende/partner skal informeres om denne foranstaltning mindst 14 dage forinden opstart.
15. Hvis der skal etableres støjvolde, skal etableringen følge principskiten herunder:

Figur 2. Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

16. For støjvoldene gælder:
- Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
  - Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
  - Støjvolden(e) skal have en højde på ca. 5 meter.
  - Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden medmindre der foreligger skriftlig accept fra regionen, og må ikke efter indvindingsens ophør fjernes uden skriftlig accept fra regionen.
17. For øvrige oplag (f.eks. jorddepoterne, jordvolde og oplag af muld) samt oplag af råstoffer gælder:
- at disse ikke må placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
  - at disse skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsejendomme.
  - at hældningen på oplagene ikke må udgøre en risiko for nedskridning.
  - at disse maksimalt må have en højde på 5 meter over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.
18. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

Vejen Kommune har den 6. maj 2011 meddelt tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgraven. Ved myndighedshøringen til råstofansøgningen tilkendegav Kommune, at overkørselstilladelsen stadigvæk er gældende, da tilladelsen først ophører, når grusgravsvirksomheden ophører (vilkår 19 i overkørselstilladelsen). Nedenfor er vilkårene for overkørselstilladelsen angivet, men overkørselstilladelsen er gengivet i sin helhed i bilag 5.

- Tilladelsen forudsætter, at ejeren af ejendommen matrikel nr. 12a giver dig tilladelse til at etablere overkørslen og adgangsvejen.
- Tilladelsen forudsætter endvidere, at du har tilladelse til at drive grusgravvirksomhed.
- Du skal selv afholde udgiften til etablering af og fjernelse af overkørslen og adgangsvejen inklusiv eventuelle følgeudgifter.
- Du må ikke påbegynde din grusgravvirksomhed, før du har etableret overkørslen og adgangsvejen.
- Du skal etablere overkørslen som angivet i vedlagte "Generelle betingelser for etablering af overkørsler" og "Overkørsel til erhvervsejendom – med eller uden vejgrøft".
- Du skal dimensionere overkørslen og adgangsvejen for tung trafik.
- Du må etablere overkørslen i maksimalt 8 meters bredde i Vejen Kommunes vejareal.
- Du skal etablere overkørslen med svingstensindfatning.
- Du skal asfaltere overkørslen.
- Adgangsvejen på ejendommen matrikel nr. 12a skal du etablere i samme bredde som overkørslens bredde.
- Adgangsvejen skal du etablere i minimum 40 meters længde regnet fra Lykkegårdsvejs vejskel.
- Adgangsvejen skal du etablere med fast belægning, eksempelvis belægningssten, asfalt eller en lignende fast sammenhængende belægning.
- Selve overkørslen skal du etablere med fald væk fra Lykkegårdsvej, så vejvand, tabt grus mm. ikke ledes ud på Lykkegårdsvej, og overkørslens fald må maksimalt være 25 promille.
- Du skal indhente ledningsoplysninger hos ledningsselskaber, så som teleselskaber, vandværker, el-selskaber, naturgasselskaber mfl. Selskaber, inden du etablere overkørslen.
- Ved overkørslens udmunding i Lykkegårdsvej, skal der minimum være oversigtsarealer på 3 meter gange 250 meter på begge sider af overkørslen. Mod Lunderskovvej regnes oversigtsarealet dog kun til Lunderskovvej.
- Eventuelle vejtavler, skilte med mere, der befinder sig i oversigtsarealerne skal du flytte uden for oversigtsarealet. Eventuelle buske, træer eller lignende skal du helt fjerne fra oversigtsarealet.
- Du må ikke benytte eventuelle andre overkørsler på Lykkegårdsvej eller andre offentlige veje som vejadgang til din grusgrav. Eventuelle andre overkørsler skal du afspærre fysisk i grusgravsperioden.
- Du skal dagligt feje overkørslen og Lykkegårdsvej rent for eventuelle tabte grusmaterialer.
- Når din grusgravsvirksomhed ophører, skal du sløjfe overkørslen og adgangsvejen.

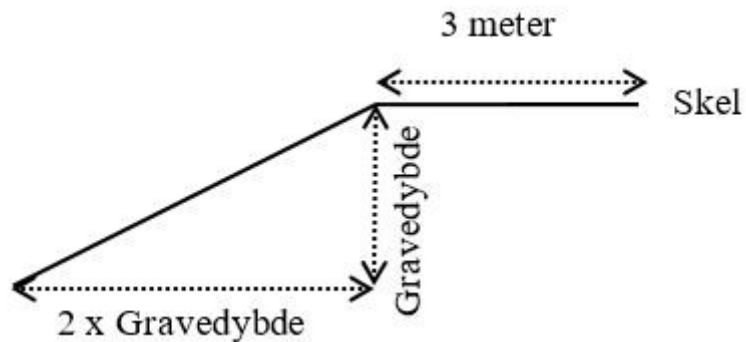
Vilkår efter råstofloven

---

19. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieseltveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.

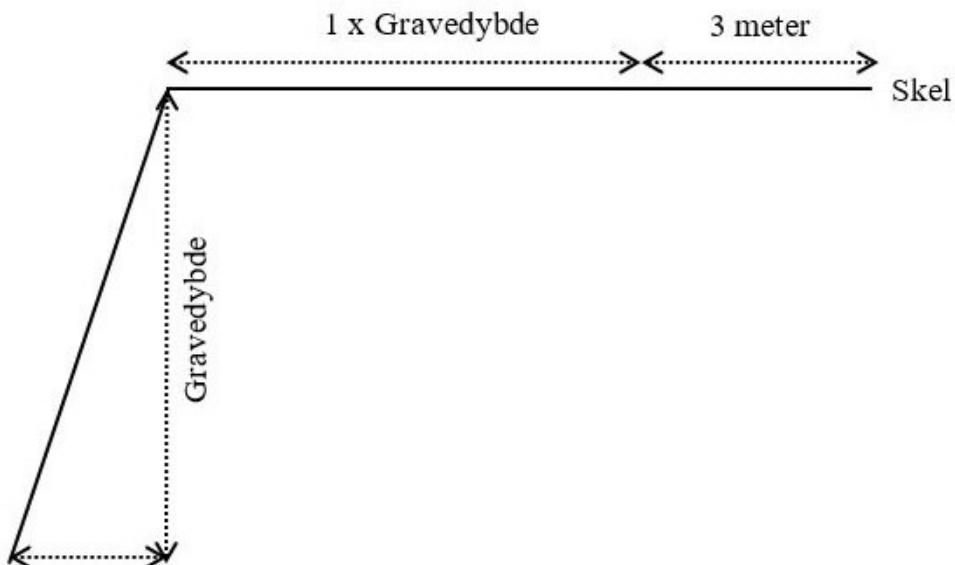
Graveafstande og begrænsninger

20. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:2, jf. følgende principskitse:

Figur 3. Principskitse for skråningsanlæg 1:2, hvor afstanden til skel er 3 meter.

21. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af regionen. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:1,5.
22. Hvis der sker skader på skel eller evt. levende hegn er indvinder forpligtet til at udbedre skaderne med mindre andet er aftalt med lodsejer(e) og godkendt af Region Syddanmark.
23. Hvis der graves stejlere end vilkår nr. 21 og 22, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Figur 4. Principskitse for stejl gravning.

24. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.

25. Der må ikke graves tættere på Eskild Bæk end 10 meter fra øverste kronekant, og derefter ikke under et skråningsanlæg på 1:2.
26. Der må ikke graves nærmere Lykkegårdsvej end 10 meter fra vejskel og dermed 17,5 m fra vejmidten. Der må efter de 10 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:2.
27. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af sand, sten, og grus under forudsætning af at skråningsanlæg overholdes.
28. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.
29. Gravning under grundvand skal ske, så færdsel langs søen er sikker. Skråningerne under grundvand må ikke være stejlere end 1:5 langs bredderne. Når dybden i gravesøen er større end 1,80 meter, dvs. mindst 9 meter fra bredden, må der graves med en hældning på 1:2.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

30. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
31. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
32. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.

Tankning og spild

33. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
34. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
35. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenør-tank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
36. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

37. Der må ikke opbevares affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, i grus-graven.

Vilkår efter vandforsyningsloven

Den 19. december 2023 meddelte Vejen Kommune den nye vandindvindingstilladelse for projektet. Nedenfor er vilkårene for tilladelsen efter vandforsyningsloven angivet, men vandindvindingstilladelsen er også gengivet i sin helhed i bilag 6.

- Formålet er indvinding af overfladevand fra eksisterende gravesø i forbindelse med indvinding af råstoffer.
- Vandindvindingen foregår fra gravesøen på matrikel 12a Veerst By, Veerst.
- Der må maksimalt indvindes en vandmængde 200 m³/døgn med en ydelse på højst 25 m³/time. Der må højst indvindes 70.000 m³/år.
- Overfladevandet der pumpes op fra gravesøen, skal efter endt brug i vådsorteringsanlægget recirkuleres til gravesøen.
- Der må ikke tilsættes stoffer til vandet. Der må ikke ske overfladisk afstrømning til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende.
- Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og beskyttede naturområder.
- Tilladelsen gælder svarende til råstoffertiladelsens gyldighed.

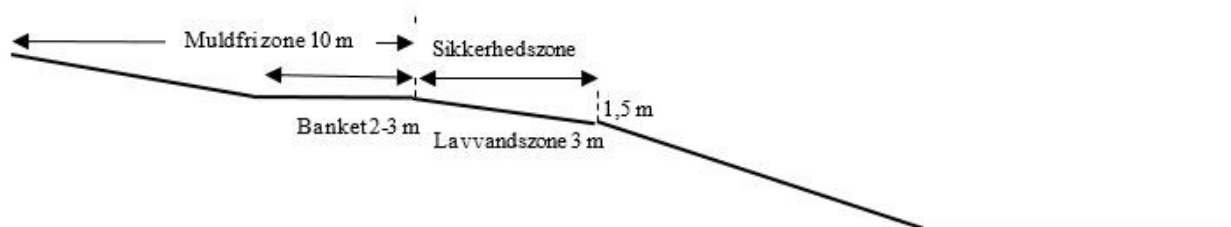
3.5 Efterbehandling m.m.

Vilkår efter råstofloven

---

38. Efter endt gravning skal der efterbehandles til rekreativt område samt natur efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af regionen.

39. Ved etableringen af gravesøer anvendes følgende principskitse

Figur 5. Principskitse for gravesø.

- a. Søen skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder.
  - b. Langs søbredden i vandet skal der af sikkerhedsmæssige årsager etableres en 3,0 m bred og ikke over 1,5 m dyb lavvandszone. Den må ikke udføres af, eller beklædes med hverken overjord eller muld.
  - c. Søbreddens længde skal gøres så lang som mulig, så den bugter sig med mange næs og vige.
  - d. I søens vindfølsomme sider skal der udlægges sten for at undgå erosion af kanterne.
  - e. Der udlægges en mindst 10 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring den efterbehandlede grave-sø for at sikre vand- og naturkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles, dyrkes, gødes eller sprøjtes, men skal henligge som et naturareal.
  - f. Eventuelle øer må ikke dannes ved opfyldning med opgravet materiale, men kan etableres ved at lade mindre partier stå u-afgravede.
  - g. Der må ikke laves forbindelse mellem sø og vandløb, heller ikke via dræn.
  - h. Der må af hensyn til søens naturværdi ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen.
40. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
41. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal regionen underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingens udførelse kan afklares.
42. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
43. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
44. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
45. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan regionen på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
46. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.
47. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Regionen kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af regionen.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

4.1 Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

4.2 Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser regionen vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med regionen som påtaleberettiget.

Ejer skal efter loven betale for tinglysningen. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af regionen, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår nr. 45 og 46 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

4.3 Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Sydvestjyske Museer. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Sydvestjyske Museer og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

4.4 Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

4.5 Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilfaldelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

4.6 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regionen videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

4.7 Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

4.8 Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges om dispensation.

4.9 Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af haveaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Vejen Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

4.10 Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

ARKIL A/S – Stürup skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune på kr. 387.500 indeks 133,02, K3, 2023.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på natur inkl. søer 125.000 kr. pr (åben) hektar.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til regionen, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 3,1 ha og kan reguleres, når regionen skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden d. 28. september 2023 til d. 26. oktober 2023 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoff tilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Vejen Kommune
- Sydvestjyske Museer (Museum Sønderskov)
- Vejdirektoratet
- Ribe Stift
- Miljøstyrelsen
- Naturstyrelsen
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Veerst Vandværk

Der indkom følgende høringssvar, som fremgår af nedenstående tabel:

Myndighed	Høringssvar	Regionens bemærkninger
Vejen Kommune	<p>Vejen Kommune har ingen indvendinger mod en forlængelse på samme vilkår som tidligere, herunder afstandskrav til Eskild Bæk.</p> <p>Vejen Kommune har d. 6-05-2011 meddelt tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgraven. Det fremgår af vilkår 19, at vejadgangen og overkørslen skal sløjfes, når grusgravsvirksomheden ophører. Tilladelsen er dermed gældende indtil aktiviteten ophører.</p> <p>Vejen Kommune er indstillet på at forlænge vandindvindingstilladelsen, da gravningen og den opståede grundvandssænkning vurderes at være ubetydelig i forhold til vandindvinding, natur og miljø.</p>	Regionen har ingen bemærkninger til høringssvaret.
Ribe Stift	<p>Indledningsvis skal nævnes, at kirkerne i Danmark er en væsentlig del af kulturhistorien, og mange af dem ligger som væsentlige kendsmærker i landskabet, samt en del af arkitektonisk og arkæologisk arv.</p> <p>Kirkerne og deres omgivelser skal søges bevaret på en sådan måde, at harmonien mellem kirke og omgivelser opretholdes. Stifterne og kommunerne skal derfor sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne, og skal gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning. Indenfor alle Exner-fredninger skal Ribe Stift høres.</p> <p>Ribe Stift vurderer, at råstofindvindingen ikke vil påvirke Veerst Kirkes omgivelser.</p> <p>Ribe Stift har derfor ingen bemærkninger til ansøgningen.</p> <p>Ribe Stift forbeholder sig ligeledes retten til at komme med yderligere bemærkninger i forhold til det videre planarbejde, ud fra hensynet til de interesser, som stiftet varetager i henhold til lovgivningen i forhold til kirkerne og deres omgivelser.</p>	Regionen har ingen bemærkninger til høringssvaret.
Vejdirektoratet	Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding.	Regionen har ingen bemærkninger til høringssvaret.

Myndighed	Høringssvar	Regionens bemærkninger
Museum Sønderkov (via Sydvestjyske Museer)	Museet Sønderkov har ingen indsigelser angående denne ansøgning vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst. Museet har udført en arkæologisk forundersøgelse af arealet i 2016. Der fremkom ingen væsentlige fortidsminder og arealet er frigivet til råstofindvinding.	Regionen har ingen bemærkninger til høringssvaret.

6.2 Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 4.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden d. 22. november 2023 til d. 20. december 2023. Der er indkommet to høringssvar, som er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 21. december 2023 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 18. januar 2024.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Vejen Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
ARKIL A/S – Stürup	Indvinder	kst@arkil.dk
Lodsejer(e) af matr.nr.: 1. 12a Veerst By, Veerst	Projektarealet	
Lodsejer(e) af matr.nr.: 1. 11ab, 11f, 12e, 12f, 12g, og 12i Veerst By, Veerst 2. 17a, 17b, 17c, 17d, 17f, 18d, 18g Kragelund By, Bække	Nabomatrikler eller omkringliggende matrikler til projektarealet	
Beboer(e) over 18 år på matr.nr.: 1. 12f Veerst By, Veerst 2. 6c, 17a, 17d, og 17e Kragelund By, Bække	Nabomatrikler eller omkringliggende matrikler til projektarealet	
Virksomhed(er) på matr.nr.: • 11f, 12a, 12e, 12f, og 32 Veerst By, Veerst • 6c, og 18d Kragelund By, Bække	Nabomatrikler eller omkringliggende matrikler til projektarealet	
Særligt udvalgte matrikler: • 7as, og 32 Veerst By, Veerst • 6c, og 17e Kragelund By, Bække	Matriklernes og beboelsesejendommens placering samt afstanden til projektarealet gør, at disse matrikler medtages, da trafikken potentielt kan benytte vejen til og fra projektarealet som primært transportvej.	
Vejen Kommune	Berørt myndighed	giki@vejen.dk , teknik@vejen.dk , peter@vejen.dk
Sydvestjyske Museer	Berørt myndighed	museum@sydvestjyskemuseer.dk
Vejdirektoratet	Berørt myndighed	hoeringer@vd.dk
Ribe Stift	Berørt myndighed	kmrib@km.dk
Naturstyrelsen	Berørt myndighed	nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	Berørt myndighed	post@slkd.dk
Veerst Vandværk	Berørt myndighed	nplandmark@gmail.com

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløber i perioden den 16. januar 2024 til den 13. februar 2024. Der er modtaget tre høringssvar fra Slots- og Kulturstyrelsen, Ribe Stift og Vejen Kommune. Ingen parter havde bemærkninger eller indvendinger mod råstoftilladelsen.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Projekttilpasninger

I den oprindelige ansøgning søgte indvinder om en to årig råstoftilladelse, da der kun mangles at indvinde et mindre areal, og at efterbehandle området. Dette er ændret, således at der søges om en fem årig råstoftilladelse, da det giver indvinder mere tid til at færdiggøre råstofindvindingen og efterbehandlingen.

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder)

De nærmeste Natura 2000-områder inden for 15 km radius er:

- Egtved Ådal (nr. 238), ca. 6 km nordøst for projektarealet.
- Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage (nr. 82), ca. 10 km nord for projektarealet.
- Vejen Mose (nr. 86), ca. 11 km sydvest for projektarealet, og
- Sneum Å og Holsted Å (nr. 90), ca. 13 km sydvest for projektarealet.

De fire Natura 2000-områder er behandlet i skemaet til screeningsafgørelsen, se bilag 4, hvor udpegningsgrundlagene for områderne findes samt en beskrivelse af områderne er anført.

Det vurderes, at projektet kan påvirke omkringliggende miljø med følgende parametre: støj, vibrationer, støv, lugt, lys, luft- og vandforurening. Da støj, vibrationer, støv, lugt og lys vurderes at være meget lokale påvirkninger, og grundet afstanden mellem projektarealet og Natura 2000-områderne, vurderes projektet ikke at påvirke Natura 2000-områderne med disse parametre. Endvidere er det i screeningsafgørelsen vurderet, se bilag 4, at projektet hverken påvirker luft eller vand, hvorfor disse parametre heller ikke vurderes at påvirke Natura 2000-områderne.

Grundet udpegningsgrundlagets karakter, råstofindvindingens karakter og afstanden til Natura 2000-områderne vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke Natura 2000-områder.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-områder.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter)

Der er ikke registreret arter opført på habitatdirektivets bilag IV på projektarealet. Stor vandsalamander er registreret på tre lokaliteter tæt på projektarealet. Afstanden til lokaliteterne er hhv. 600 meter vest for projektarealet, og ca. 1500 meter syd for projektarealet. Projektets karakter samt afstanden til yngle- og rasteområderne for området stor vandsalamander gør, at hverken deres yngle- og rasteområder eller individer af arten påvirkes af projektet.

Efter endt råstofindvinding vil projektarealet blive efterbehandlet til en større sø samt tre mindre, lavvandede søer med omkringliggende natur. Det efterbehandlede område vurderes at kunne blive et potentielt yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Da det først er det efterbehandlede areal, som potentielt kan blive et yngle- og rasteområde for arten, og da der stadigvæk er aktiv råstofindvinding på projektarealet, vurderes projektarealet på nuværende tidspunkt ikke at være en egnet biotop for stor vandsalamander. Dertil vurderes områderne mellem lokaliteterne, hvor stor vandsalamander er registreret, og projektarealet heller ikke til at være egnet som levested for stor vandsalamander. Derfor vurderes det også, at stor vandsalamander ikke er indvandret til projektarealet, men at det på sigt – efter endt råstofindvinding og efterbehandling af projektarealet – vil være oplagt at finde arten i området.

Selvom der ikke er registreret flagermus i området omkring projektarealet, vurderes området meget egnet som yngle- og rasteområde for flere arter af flagermus. Da projektet ikke skal fælde træer, ødelægge ledelinjer, eller på nogen anden måde forringe forholdene, som er væsentlige for flagermusenes biologiske behov, vurderes projektet ikke at påvirke de eventuelle flagermus, som befinder sig i lokalområdet omkring projektarealet. Tværtimod vil projektet efter endt råstofindvinding skabe et større søområde, hvor flagermus kan fouragere. Derved vil projektet på sigt forbedre forholdene for områdets potentielle flagermus.

På baggrund af bilag IV-arternes udbredelse i Danmark og deres biologiske behov vurderer regionen, at projektet hverken påvirker yngle- og rasteområder eller individer. Dertil vurderer regionen, at projektet efter endt råstofindvinding vil øge områdets økologiske funktionalitet for alle arter af flagermus samt stor vandsalamander.

Samlet vurdering af forholdet til bekendtgørelsen:

Det er regionens vurdering, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter ikke kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Projektet vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering

ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte projektareal ligger på tværs af graveområder, som er udlagt på forskellige tidspunkter. I råstofplan 2008 blev områdets første graveområde udlagt¹, men gennem tiden er flere arealer medtaget eller videreført til gældende råstofplan. I udlæggelse af graveområderne er der ingen konkrete forudsætninger for udlæggelsen.

I 2019 ansøgte indvinder om at medtage en lille del af matriklen i råstofgraven, selvom området ikke medtaget som graveområde i råstofplanen. Den gang blev det lille område politisk godkendt til at blive medtaget i tillæg til råstofgraven, fordi området opfyldte en af undtagelsestilfældene om råstofindvinding uden for graveområder i råstofplanen. Tillægget blev meddelt i 2020, og gælder i samme periode, som råstoftilladelsen fra 2017.

I nuværende ansøgning er en mindre del området uden for råstofplanen medtaget i projektarealet. Regionen kan som udgangspunkt ikke meddele en råstoftilladelse på områder uden for råstofplanen. Dog kan regionen undtagelsesvis meddele en råstoftilladelse uden for råstofplanen, såfremt denne kan gives uden at tilsidesætte andre væsentlige interesser². Følgende undtagelsestilfælde vurderes at være aktuel i sagen:

- *Hvis der søges om forlængelse eller en mindre udvidelse af en eksisterende råstofindvindingstilladelse.*

Da dele af projektarealet ligger uden for råstofplanen, blev sagen politisk behandling af Miljøudvalget den 5. marts 2024. Det blev ad administrationen indstillet, at Miljøudvalget godkender, at der meddeles tilladelse til råstofindvinding på hele projektarealet inkl. arealet uden for råstofplanen. Begrundelsen var bl.a., at projektet opfylder ovenstående retningslinje 7.4.1 om forlængelse eller mindre udvidelse af en eksisterende råstoftilladelse. Miljøudvalget fulgte administrationens indstilling og godkendte, at der kan meddeles råstoftilladelse på hele projektarealet.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplan. Regionen vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

---

Det ansøgte areal ligger uden for OSD, OD og NFI områder. Ca. 0,2 ha af projektarealet er i den nordøstlige del ligger i indvindingsoplandet til Veerst Vandværk. Veerst Vandværk indvinder drikkevand fra boringen DGU nr. 124.1195. Via boringsrapporten for 124.1195 kan det ses, at boringen indvinder vand fra en dybde

---

¹ Graveområde 575-5 Veerst, Råstofplan 2008.

² Kapitel 7.4.1 i Råstofplan 2020

mellem 125 meter og 137 meter under terræn. Samtidigt kan det i rapporten se, at der er flere, og mange lerlag mellem terræn og den filtersatte dybde, hvorfor det vurderes at projektet ikke påvirker kvaliteten af drikkevandet fra boringen.

Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet efter at indvindingen er afsluttet og efterbehandlet.

Det drejer sig om vilkår nr. 46. Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke kan ske udledning af gødsning eller pesticider til det terrænnære grundvandsmagasin, som potentielt kan nedsive til det magasin, hvor der indvindes drikkevand.

Desuden har regionen stillet vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Regionen vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

---

§ 3-områder:

Eskild Bæk er omfattet vandløbslovens bestemmelser, og er optaget som offentligt vandløb i Vejen Kommune. Det betyder, at der ikke må anbringes bygninger, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art inden for en afstand af 8 meter fra vandløbets øverste kant. Samtidigt er Eskild Bæk udpeget efter naturbeskyttelseslovens §3, hvilket betyder, at der er forbud mod at tilstandsændre vandløbet. Dertil er der forbud mod terrænændringer inden for 2 meter fra vandløbets kronekant, og endeligt er vandløbet omfattet af 10 meter brede randzoner, hvor der ikke må dyrkes, gødskes og sprøjtes.

For at sikre at Eskild Bæk ikke påvirkes, stilles derfor vilkår nr. 25 om en minimumsafstand på 10 meter fra vandløbets øverste kronekant til selve gravefronten. Regionen vurderer, at det stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionen vurderer på den baggrund, at der ikke er behov for at træffe særlige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdemning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen, hvorfor der særskilt er stillet vilkår om dette.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra eksisterende udkørsel til og fra Lykkegårdsvej. Det er Vejen Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

I miljøscreeningen vurderes det, at den ændrede trafikbelastning ikke vil give væsentlige gener for nærmeste omboende. Anlægget er placeret i område med få naboer.

Øvrige forhold:

Af stabilitetshensyn sættes normalt et vilkår for graveafstand på 25 meter til grundmurede bygninger. I det konkrete tilfælde er der ikke noget, der tilsiger at denne afstand skal ændres. Derfor er vilkår nr. 24 stillet.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarvsarealer, diger, beskyttede arealer og beskyttelseslinjer indenfor det ansøgte graveområde. Det nærmeste fortidsminde er 1,5 km mod nord øst.

Museet Sønderkov har i 2016 udført en arkæologisk forundersøgelse for arealet, og der fremkom inden væsentlige fortidsminder. Museet har derfor ingen indsigelser angående projektet.

Regionen vurderer, at indvindingen ikke vil påvirke forhold af arkæologisk art.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

---

Regionsrådet skal ved administration af lov om vandplanlægning forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af miljømålene ikke forhindres.

I henhold til bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan

medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge vandområdeplan 2021-2027 går projektarealet på tværs af grænser for flere grundvandsforekomster. Af regionale grundvandsforekomster findes ét (DK110_dkmj_1058_ps), af terrænnære grundvandsforekomster findes to (DK111_dkmj_991_ks, og DK110_dkmj_88_ks), og af dybe grundvandsforekomster findes ét (DK110_dkmj_1042_ps).

Af nedenstående skemaet fremgår grundvandsforekomsternes kvantitative og kemiske tilstande samt deres respektive miljømålsætninger.

Navn	Type	Kvantitativ tilstand	Målsat kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand	Målsat kemisk tilstand
DK110_dkmj_1058_ps	Regional	God	God	God	God
DK110_dkmj_88_ks	Terrænnært	God	God	God	God
DK111_dkmj_991_ks	Terrænnært	God	God	Ringe	God
DK110_dkmj_1042_ps	Dybt	God	God	God	God

Råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand, da nedbør fortsat kan nedsive uhindret, og idet der normalt ikke bortledes vand fra aktive graveområder. Det vurderes at råstofindvinding i graveområdet ikke medfører væsentlig påvirkning af grundvandsstanden eller grundvandsstrømningen, som kan medføre en beskadigelse af terrestriske økosystemer, der er afhængige af grundvandsforekomsterne eller medføre indtrængning af saltvand. Indvinding af råstoffer på arealet vurderes derfor ikke at påvirke tilstanden af eller mulighed for opfyldelse af miljømål for områdets målsatte grundvandsforekomster.

Nærmeste målsatte, Skær Sø (DK Vandområde ID 144), er ca. 3,8 km nordøst for projektarealet. Søen er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har ifølge vandområdeplan 2021-2027 samlet ringe økologisk tilstand samt ikke-god kemisk tilstand.

Eskild Bæk ligger op ad projektarealets vestlige grænse, og er opdelt i to målsatte vandløb. Vandløbene har hhv. DK Vandområde ID o4778 og DK Vandområde ID o8389. Vandløb o4778 går nordpå fra projektarealet, og er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har ifølge vandområdeplan 2021-2027 samlet god økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Vandløb 08389 går sydpå fra projektarealet, og er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har ifølge vandområdeplan 2021-2027 samlet dårlig økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Derudover er det nærmeste målsatte vandløb ID o4747, som er den nordvestligste del af Åkær Å, ca. 2,2 km øst for projektarealet. o4747 er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har en samlet set moderat økologisk tilstand samt ukendt kemisk tilstand.

Råstofindvindingen i sig selv medfører ikke udledning af stoffer, som kan påvirke tilstandselementerne for de målsatte vandløb og søer. Derfor vurderes sandsynligheden for påvirkning at områdets målsatte vandløb og søer at være minimal.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelts påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt i bilag 2 og 3. Af ansøgningen fremgår det, at det er sidste etape ud af oprindelige fem graveetaper. Dertil fremgår det af efterbehandlingsplanen, at området ønskes at efterbehandles til et rekreativt område med natur. Efter endt råstofindvinding er der planer om at etablere en turistvirksomhed, hvor feriegæster kan bo i grønne og bæredygtige glampinghyttevogne ved kystbredden til den store sø, som anlægges på det meste af matr.nr. 12a. Ved kystbredden anlægges yderligere tre mindre, lavvandede vandhuller, som kan være med til at øge områdets biodiversitet. For at skærme fra trafikken på de omkringliggende veje, ønskes kanterne rundt om området beplantet.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Vejen Kommune. Kommunen havde ingen bemærkninger til nuværende grave- og efterbehandlingsplan, da ansøgningen er en fortsættelse af tidligere råstof-tilladelse.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

Vilkår nr. 26 om afstand til vejmidten, Lykkegårdsvej:

Af sikkerhedsmæssige årsager for Lykkegårdsvej blev nuværende vilkår nr. 26 stillet af Vejen Kommune i den oprindelige råstof-tilladelse fra 2009. Regionen har vurderet, at der ikke er grund til at afvige fra vilkåret, hvorfor det er gengivet.

Vilkår nr. 45 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Erhvervsmæssige hensyn

Regionen vurderer, at man ved meddelelse af denne gravetilladelse reducerer belastninger på klimaet og udgifter forbundet med transport, da råstofressourcen bidrager til råstofforsyningen lokalt i området. Samtidigt vil efterbehandling af området jf. efterbehandlingsplanen være med til at øge turismen i området.

Hensyn til hensigtsmæssig byudvikling

Da der ikke er planlagt byudvikling i eller tæt ved projektarealet, vurderer regionen, at der ikke er nogen hensyn at tage til byudvikling. Derimod bidrager projektet til byudvikling i lokalområdet.

Hensynet til råstofressourcens udnyttelse

Ressourcens størrelse:

Der er søgt om råstofindvinding på 6,6 ha stort areal, og den ønskede gravedybde er 10 meter under terræn. Den forventede forekomst af muld og overjord er op til 1 meter. Jf. efterbehandlingsplanen sker der begrænset råstofindvinding i den vestlige del af projektarealet, da denne del skal danne grundlag for søbred, glampinghytter m.v. Alt i alt forventes den samlede råstofressource at være op imod 500.000 m³.

Ressourcens kvalitet:

Råstofressourcens kvalitet vurderes at være veldokumenteret, dels pga. det drejer sig om en eksisterende råstofgrav, hvor der er indvundet råstoffer siden 2009, men dels pga. Region Syddanmarks rapport fra 2018-19 om *Råstofkortlægning fase 2 for sand, grus og sten, nr. 16 i Vejen Kommune*, hvor delområde 6 i rapporten er området omkring projektarealet. Kvaliteten af råstofferne i projektarealet vurderes at være af overordnet god kvalitet.

Regionens samlede vurdering

Regionen har foretaget en afvejning af de hensyn, der er oplistet i råstoflovens § 3 og vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 8. april kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Miljøministeriet: mst@mst.dk

Museum Sønderkov: post@sonderskov.dk

Naturstyrelsen: nst@nst.dk

Ribe Stift: kmrib@km.dk
SKAT: myndighed@skat.dk
Slots- og Kulturstyrelsen: post@slks.dk
Sydvestjyske Museer: museum@sydvestjyskemuseer.dk
Veerst Vandværk: nplandmark@gmail.com
Vejen Kommune: giki@vejen.dk, teknik@vejen.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk

Parter (til de samme som der er sendt partshøring til)

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling: bbrinkllorenz@gmail.com
Dansk Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk
Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling: vejen@dof.dk
Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet lokalkreds: trekantomraadet@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Frederik Vad
Biolog

9 BILAG

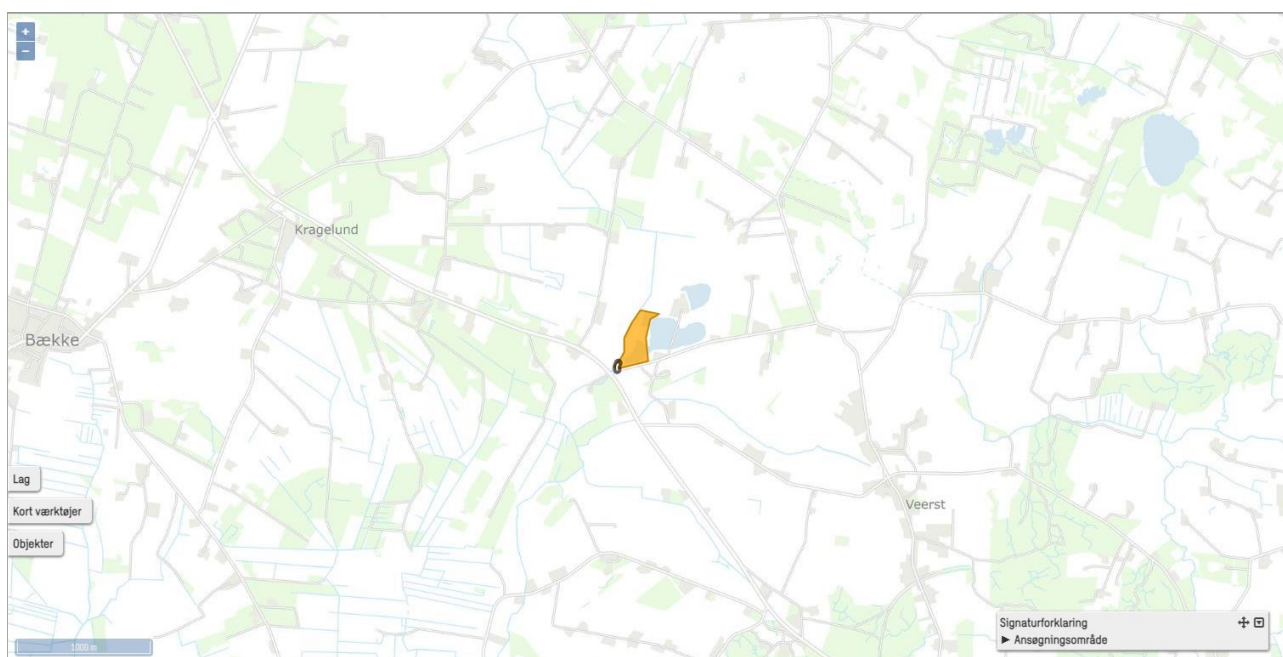
Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Screeningsafgørelse inkl. screeningskema
5. Tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgrav
6. Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning
7. Udtalelse fra Ribe Stift

Bilag 1. Oversigtskort

Figur 6. Oversigtskort nr. 1 over området. Projektarealet er markeret med gult.

Figur 7. Oversigtskort nr. 2 over området. Projektarealet er markeret med gult.

Bilag 2. Graveplan

Der har været gravet råstoffer på matriklen og nabomatriklen nord nord, 12e Veerst By, Veerst, siden 2009. Nu mangler der kun at blive indvundet et lille stykke på jord mellem 5.000 – 6.000 m². Det opgraves under vand med gravemaskine, og graveretningen er fra øst mod vest. Nedenstående figurer viser hele grusgraven, Veerst grusgrav, hvor projektarealet er skraveret med rødt, samt aktuelle område i projektarealet, som er markeret med en blå cirkel.

Figur 8. Oversigtskort over projektarealer i Veerst Grusgrav gennem tiden. Det rødskraverede areal er projektarealet, og det grøntskraverede er efterbehandlede områder.

Figur 9. Oversigtskort over projektarealet, hvor området i den blå cirkel er der, hvor der skal indvindes råstoffer.

Bilag 3. Efterbehandlingsplan

Veerst Grusgrav har udarbejdet en detaljeret efterbehandlingsplan. Essensen er, at området skal efterbehandles til rekreativt område med glampinghytter og natur. Store dele af den østlige del af projektarealet bliver til en samlet sø, mens der i vest laves tre mindre lavvandede søer. Indsendte efterbehandlingsplan kan ses på de næstkommende sider.

Efterbehandlingsplan for Veerst Grusgrav

Oplæg til
Region Syddanmark
Juni, 2022

Figur 10. Forsiden på indsendte efterbehandlingsplan for Veerst Grusgrav.

Fundamentet for efterbehandlingsplanen

Begrundelsen for denne nye og mere detaljerede efterbehandlingsplan er at vi har iværksat planerne om at etablere en mindre turistvirksomhed i pagt med vores efterhånden skønne naturområde, som har dannet sig efter grusgravningen og gennem en indtil nu, veludført reetablering. Vores kommende feriegæster skal bo i grønne og bæredygtige glampinghyttevogne nær søen og dens natur. En ny ferieform hvor natur, lav CO2 aftryk og afstressning bliver den røde tråd; vi kalder det Natur Wellness. Vi har allerede et godt samarbejde med Vejen kommune omkring at gøre vores projekt til virkelighed og håber også på at Region Syd-danmark gennem godkendelse af denne efterbehandlingsplan, vil muliggøre en god igangsættelse af vores kommende lille virksomhed.

Beskrivelse af ønsket støjafgrænsning

I forbindelse med efterbehandlingen af den sidste del af grusgraven, ønsker vi at etablere beplantet naturharmonisk støjafgrænsning. Vores tanke er at støjafgrænsningen skal tage form som bølgede minibakker, der varierer i både højde og bredde, som efterfølgende beplantes. Denne bølgede udformning skaber bl.a. mulighed for en øget biodiversitet via de sol- og skyggesider de danner, som fremmer gro- og levesteder for planter/dyrearter. Biodiversiteten er generelt et højt prioriteret punkt i denne efterbehandlingsplan. Hvis man ser på det visuelle udtryk i de natur harmoniske støjafgrænsninger, så har de ligeledes et mere blødt og naturligt udtryk, der falder godt ind i landskabet, snarere traditionelle støjvolde som fremstår noget mere markant i deres udtryk.

Figur 11. Eksempler på beplantede minibakker ved Lego i Billund.

Baggrund for ønsket støjafgrænsning

Støjdæmpning mod naboerhverv

Sydvest for vores ejendom ligger Veerst mørtelværk som har oplagringsplads tæt til Lykkegårdsvej. Fra oplagringspladsen kommer der dagligt en del motorstøj fra lastbiler, læsemaskiner og andre motordrevne maskiner. Vi ønsker derfor at skærme dette område med en naturharmonisk støjafgrænsning, hvilket vil give mulighed for at forene et erhvervsområde på den ene side af Lykkegårdsvej med vores beboelse, samt et kommende natur- og ferieområde på den anden side.

Støjdæmpning mod Lunderskovvej

I den vestlige ende af området kører Lunderskovvej tæt forbi. Vejen er til tider meget støjende og trafikret, hvorfor vi ligeledes ønsker at skærme med beplantede naturharmonisk støjafgrænsning mod denne.

Etablering af udsigt for vores naboer

Vi har et godt naboskab på vejen og vil naturligvis gerne sikre, at de omkringliggende ejendomme får gavn af naturområdet. Derfor er det tiltænkt, at der i den vestlige ende af Lykkegårdsvej ud for nummer 7 og 9 laves en åbning i støjafgrænsningen, således at der er udsigt til dele af søen og naturområdet fra deres haver.

Efterbehandlingsplan med tanke for biodiversitet

Veje og stier

Inde i området etableres grusveje som ender ved nogle pladser nær søbredden, som er tiltænkt vores kommende feriegæster. Ved at skabe dette vejnet og søpladser i det vestlige område, har vi mulighed for at begrænse vores gæsters færden til disse områder, så resten af arealet rundt om søen kan henligge som uforstyrret natur af hensyn til biodiversiteten.

Variert terræn og jordbundsforhold

For at skabe de bedst betingelser for så stor en biodiversitet som muligt skal det vestlige område bestå af så varierende jordbundsforhold som muligt. Det vil sige at der etableres områder hvor der ikke er pålagt muldjord af hensyn til kvælstof nøjsomme planter, lavvandede vandhuller til fordel for padder og insekter der trives bedst i lavt stillestående vandhuller, naturharmoniske minibakker der varierer i højde og bredde i bølgeformationer, for at skabe skygge og sol skråninger, til fordel for planter, dyr og insekters forskellige behov. Kun i begrænset omfang skal der pålægges muldjord på voldene, for også at skabe områder med mere næringsrige bundforhold. På oversigtskortet for efterbehandlingsplanen er det skitseret og beskrevet hvorledes det vestlige område ønskes efterbehandlet.

Figur 12. Visualisering af oplæg til efterbehandlingsplan.

Bilag 4. Screeningsafgørelse inkl. screeningskema

ARKIL A/S - Stürup
Måde Industrivej 17
6705 Esbjerg Ø

CVR-NR: 15070544

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Frederik Vad
E-mail: fv@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29 20 19 41
Den 21/12 - 2023
Journalnr.: 22/40512

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse)

Region Syddanmark har den 22. juni 2022 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven³. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

---

³Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens⁴ § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen⁵, ved administration af lov om vandplanlægning⁶ forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningskemaet.

Projektets karakteristika

ARKIL A/S – Stürup har søgt om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten, og grus på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Ansøgningen er en forlængelse af råstofindvinding på samme areal, hvor indvinder i flere omgange har fået tilladelse til råstofindvinding, hvoraf seneste råstofftiladelse var gældende fra januar 2020 til og med december 2022.

Der søges om en femårig råstofftiladelse på et 6,6 ha stort areal med forventelig årlig indvinding på 100.000 m³, hvoraf det forventes at indvinde 30.000 m³ under grundvandsspejlet. Der vil blive gravet til ca. 10 meter under terræn til omkring kote 46. De indvundne råstoffer er påtænkt at bruge som vejmaterialer. Råstofferne vaskes via vådsortering og vandet recirkuleres til den etablerede gravesø. Da projektet er en fortsættelse af tidligere råstofgrav, forventes det ikke, at der sker væsentlige ændringer i grundvandsstanden. Vejen Kommune har i forbindelse med myndighedshøringen til ansøgning oplyst, at de er indstillet på at forlænge meddelte vandindvindingstilladelse.

Til projektet ansøges der om at benytte 1 stk. gravemaskine og 1 stk. læsemaskine, og det forventes at være 20 daglige lastbiler til og fra projektarealet.

De ansøgte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er:

- Mandag til fredag fra 07:00 – 18:00.
- Lørdage fra 07:00 – 14:00.

De ansøgte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område er:

- Mandag til fredag: 06:00 – 18:00.
- Lørdage fra 06:00 – 14:00.

Der ansøges ikke om nogen former for drift eller læsning på søn- og danske helligdage.

I forbindelse med den tidligere tilladelse er der etableret en støjvold langs Lykkegårdsvej i syd. Støjvolden går fra adgangsvejen til råstofgraven i sydvest til ejendommen på adressen Lykkegårdsvej nr. 10, 6600 Vejen. Dertil er der bevaret levende hegn langs den vestlige matrikelgrænse.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁵ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁶ Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

Udkørsel vil ske ad den eksisterende adgangsvej i det sydvestlige hjørne af råstofgraven. I forbindelse med tidligere råstoftilladelse har Vejen Kommune meddelt tilladelse til overkørsel og adgangsvej til råstofgraven. Ved myndighedshøringen til ansøgningen har Vejen Kommune for sikret, at denne overkørselstilladelse og adgangsvej er gældende indtil råstofindvindingen er afsluttet.

Arealet vil efter endt råstofindvinding blive efterbehandlet til et naturområde med en stor sø og tre mindre vandhuller.

Projektets karakteristika vurderes ikke at være af en sådan art, at der kan være ukendte skadevirkninger eller følger som skal undersøges nærmere.

Projektets placering

Det ansøgte areal ligger i Vejen Kommune ca. 2,2 km nordvest for byen Veerst, 2,4 km øst for byen Krage-lund, 4,5 km nord for byen Gesten, og 7,5 km sydvest for byen Egtved. Den nordlige del af projektarealet er oprindeligt udlagt i råstofplan 2012, mens den sydlige del af projektarealet blev tilføjet til råstofplan 2020. Området omkring projektarealet er et typisk landsbyområde omgivet med marker, levende hegn, samt mindre og større områder med træer. Der findes ingen kommune eller lokalplaner for selve projektarealet.

Projektarealet ligger uden for OSD og OD områder, men en lille del af det nordøstlige hjørne af projektarealet findes i indvindingsopland til Veerst vandværk. Dertil er der ikke langt til nærmeste NFI-område, som er ca. 50-60 meter øst for projektarealet.

Inden for 15 km i radius findes fire Natura 2000-områder. Egtved Ådal (nr. 238) ca. 6 km nordøst for, Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage (nr. 82) ca. 10 km nord for, Vejen Mose (nr. 86) ca. 11 km sydvest for, og Sneum Å og Holsted Å (nr. 90) ca. 13 km sydvest for projektarealet.

Der er ikke registreret habitatdirektivets Bilag IV arter på projektarealet. Stor vandsalamander er registreret på tre lokaliteter tæt projektarealet, men dog med en vis afstand, som gør, at de ikke påvirkes. Selvom der ikke er registreret flagermus i området omkring projektarealet, er området meget egnet som yngle- og rasteområde for flere arter af flagermus. Dog påvirker projektet ikke områdets potentielt værende flagermus negativt, da projektet ikke forringer de forhold, som er væsentlige for flagermusenes biologiske behov, såsom ændring eller destruktions af yngle- og rasteområder eller ændring af ledelinjer. Tværtimod vil projektet efter endt råstofindvinding skabe et større søområde, hvor flagermusene kan fouragere. Derved vil projektet på sigt øge områdets økologiske funktionalitet for flere arter af flagermus.

Der er ikke registreret forekomst af rødlistearter på projektarealet. Nærmeste registrerede rødlistearter findes ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.

Der er ikke registreret beskyttet natur eller fredede områder på projektarealet. I området omkring projektarealet findes flere beskyttede naturområder, bl.a. søer, vandløb og moser, men det er i screeningen vurderet, at projektet ikke påvirker vådområder uden for projektarealet. Af andre fredede områder findes skovbyggelinjen ca. 300 meter vest for projektarealet, og Veerst Kirke ca. 2,2 km sydøst for projektarealet.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984. Det ansøgte område ligger i det åbne land, områdetype 8 jf. støjvejledningen. Som udgangspunkt bør der dog, ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser gældende ved nærmest liggende enkeltbolig, anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse). Der findes 11 beboelsejendomme indenfor en afstand af 500 meter til det ansøgte område. Da ansøgningen er en fortsættelse fra tidligere råstofgrav på projektarealet, er der i forbindelse med den tidligere ansøgning opsat støjvold langs skelgrænsen mod syd.

Trafik af lastbiler fra råstofgraven kan være en kilde til støj uden for projektarealet. Dog er Regionens erfaringer fra tidligere råstofgrave, at lastbiler i det åbne landområde, hvor forholdene er gode, ikke er til væsentlig gene.

Støv er en velkendt faktor ved råstofindvinding, som kan være til stor gene for omboende. Emissionen af støv kommer an på aktiviteten, niveauet for aktiviteten, samt de meteorologiske forhold. Vanding af materialet kan reducere graden af støvgener markant. Ansøger har i sin ansøgning selv taget initiativ til at vande, når der er risiko for støvemission og derved reducere påvirkningerne af omliggende miljø markant. Tiltaget vurderes at være tilstrækkeligt, for at støv ikke er en væsentlig påvirkning af omkringliggende miljø.

Indvinding af sand, grus og sten udgør ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Da der ikke sker en væsentlig grundvandssænkning ved indvindingen af råstoffer, og da der ikke udledes vand fra råstofgraven, vurderes råstofindvindingen ikke at udgøre en risiko for forurening af grundvand og overfladevand.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, idet det ansøgte ikke, hverken i sig selv, eller i kumulation med udnyttede og uudnyttede råstoff tilladelser, planer eller andre aktiviteter, har nogen væsentlige indvirkninger på miljøet.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens⁷ § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen forløb i perioden den 22. november 2023 til 20. december 2023 og har været sendt i høring til følgende:

Parter

Lodsejere af matr.nr.:

- 7as, 11ab, 11f, 12a, 12e, 12f, 12g, 12i, og 32 Veerst By, Veerst, samt
- 6c, 17a, 17b, 17c, 17d, 17e, 17f, 18d, og 18g Kragelund By, Bække

Beboere over 18 år på matr.nr.:

- 12f Veerst By, Veerst, samt

⁷ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

<ul style="list-style-type: none"> • 6c, 17a, 17d, 17e, og 18d Kragelund By, Bække <p>Virksomheder på matr.nr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11f, 12a, 12e, 12f, og 32 Veerst By, Veerst, samt • 6c, og 18d Kragelund By, Bække
Vejen Kommune; giki@vejen.dk , teknik@vejen.dk
Sydvestjyske Museer, museum@sydvestjyskemuseer.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Ribe Stift: kmrib@km.dk
Naturstyrelsen: nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen: post@slkd.dk
Veerst Vandværk: nplandmark@gmail.com

Der indkom følgende høringssvar fra Vejen Kommune og Ribe Stift.

Myndighed/part	Høringssvar	Region Syddanmarks bemærkninger
Vejen Kommune	Under punkt 21 i screeningskemaet er det anført, at vandforsyningsboring nr. 124.1195 indvinder vand mellem 50 og 55 meter under terræn. Af boringsrapport ses det, at filteret er sat i 125 – 137 meter under terræn.	Regionen takker for bemærkningen, og opdaterer skemaets punkt til det korrekte.
Ribe Stift	Ribe Stift har tidligere vurderet, at råstofindvindingen ikke vil påvirke Veerst Kirkes omgivelser. Derfor har Ribe Stift ingen yderligere bemærkninger til afgørelsen.	

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen,

skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 18. januar kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen offentliggøres på regionens hjemmeside.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Frederik Vad

Biolog

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i bekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

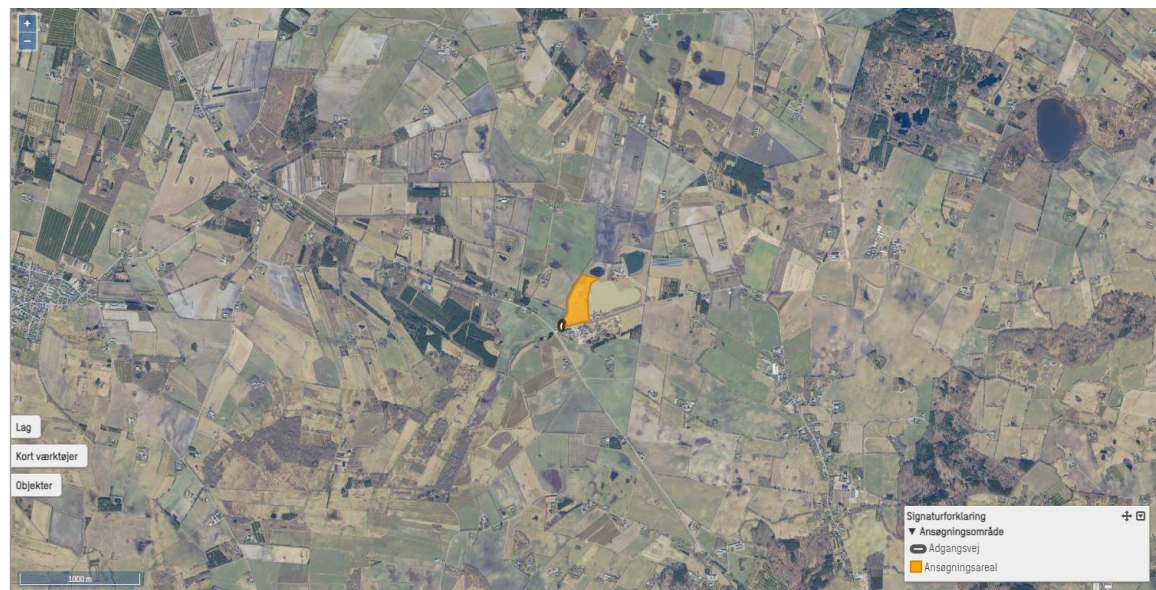
Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af den 22. juni 2022 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af samme dato. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

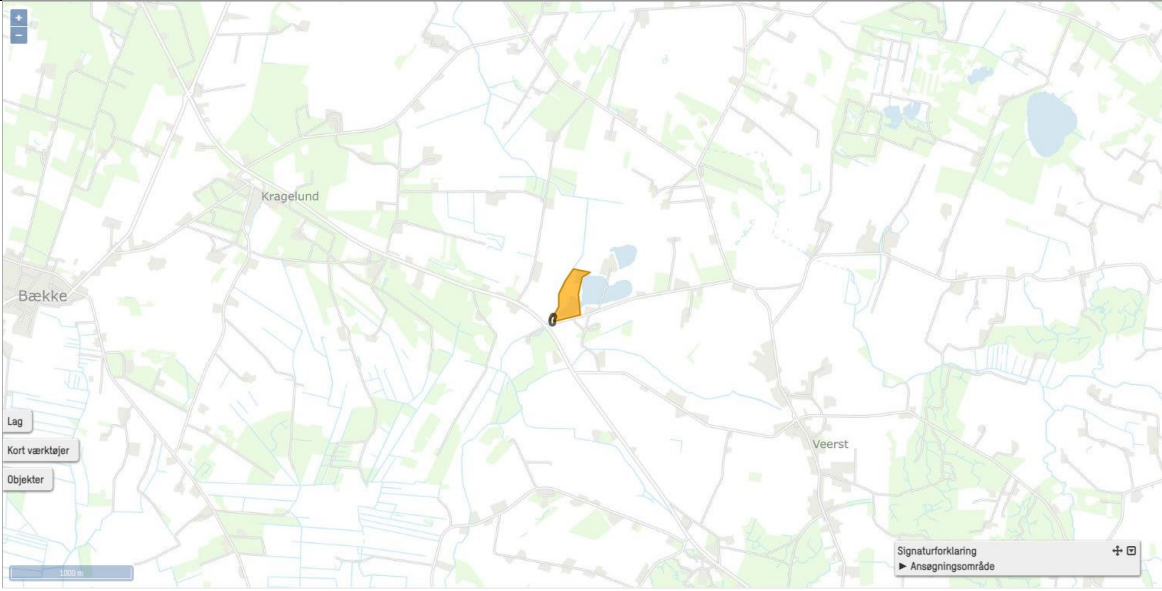
1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Der søges om tilladelse til indvinding af råstoffer på del af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Der søges om at indvinde op til 10 meter under terræn, som er ca. 6 meter under grundvandsspejlet. Der søges om en årlig indvinding af sand, sten, og grus på 100.000 m ³ , hvoraf det forventes at indvinde 30.000 m ³ under grundvandsspejlet. Ansøgningen er en forlængelse af tidligere råstofftilladelse på samme areal, som udløb i december 2022.
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	ARKIL A/S Måde Industrivej 17, 6705 Esbjerg Ø 76 10 44 00 kst@arkil.dk
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Kristian Styrup 26 88 78 02 kst@arkil.dk
4. Projektets placering og arealbehov i ha	Matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen Ansøgte areal er på 6,6 ha

5. Oversigtskort

Figur 13. Ortofoto over ansøgte projektareal.

	 <p>Figur 14. Skærmbkort over ansøgte projektareal.</p>
<p>6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Der skal ikke bruges råstoffer til anlægning af råstofgraven.</p>
<p>7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>Jf. ansøgningen vil der bruges vand til vask af råstoffer ved sortering, og vand til vanding af projektarealet samt bunker af materiale for at undgå støvgener i tørre perioder.</p> <p>Ifølge ansøgningen vil der bruges 200 m³ vand per døgn til vask af råstoffer ved sortering. Mængden af vand til vanding af projektarealet vil afhænge af de meteorologiske forhold.</p> <p>Kvaliteten af vandet er grundvand, og vandet fra den eksisterende gravesø.</p> <p>I forbindelse med tidligere råstoffertiladelser har Vejen Kommune den 9. april 2014 meddelt en vandindvindingstilladelse, hvor der gives tilladelse til indvinding af vand til grusvask fra gravesøen, og vaskevandet ledes retur til gravesøen efter brug. I myndighedshøringen til råstofansøgningen tilkendegjorde Vejen Kommune, at de er indstillet på at forlænge vandindvindingstilladelsen.</p>

8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Jf. ansøgningen vil affaldstypen være almindeligt husholdningsaffald. Dertil forventes det, at der kan være restaffald fra eventuelle reparationer af maskiner, men det forventes samtidigt at restaffaldet let kan håndteres jf. affaldsbekendtgørelsen samt Vejen Kommunes affaldsregulativ/praksis for affald.			
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Vand til vask af råstofferne føres tilbage i anlagte gravesø. I forbindelse med tidligere råstofansøgning har Vejen Kommune den 9. april 2014 givet tilladelse til vandindvinding op til 69.000 m ³ per år. I høringssvar til myndighedshøringen har Vejen Kommune meddelt, at de er indstillet på at forlænge vandindvindingstilladelsen. Ansøger har selv søgt om vandindvinding af 200 m ³ per døgn. Der er dermed ikke tale om spildevand af almindelig opfattelse, men proces-vand fra vask af råstoffer.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?	Ja			Lodsejere af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune: <ul style="list-style-type: none"> Lars Nicolaisen, Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen Charlotte Due Nicolaisen, Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			Nej	<p>På den anden side af Lykkegårdsvej ca. 20 meter sydøst for projektarealet findes en aktiv råstofgrav på matr.nr. 12i Veerst By, Veerst. Råstofgraven på matr.nr. 12i er en mindre råstofgrav på 6,1 ha, hvor der er givet tilladelse til indvinding af op til 3.000 m³ sand, grus og sten om året, hvoraf 500 m³ indvindes under grundvandsspejlet. Råstoffor tilladelsen for 12i udløber i januar 2033.</p> <p>Råstofaktivitet medfører en række almindelige og velkendte påvirkninger af omkringliggende miljø. Disse påvirkninger drejer sig primært om støj, støv, og trafikale forhold. Støj og støv for projektet er beskrevet under screeningsafgørelsens punkt 14 og 16.</p> <p>I råstoffor tilladelsen for graven på matr.nr. 12i er der fastsat vilkår om støj og støv, således at påvirkningerne uden for råstofgraven minimeres, og derved ikke er væsentlige. Vilkårene er f.eks. fastsatte driftstider, specifikke krav til etablering af støjvolde, og vanding mod støv.</p> <p>Grundet de aktuelle forhold i de to aktive råstofgrave, vurderes det, at de kumulative forhold for støj og støv ikke påvirker miljøet væsentligt.</p>

				<p>De trafikale forhold uden for råstofgravene vil primært være i form af lastbiler til og fra råstofgravene. Jf. projektansøgningen søges der om at indvinde 100.000 m³ årligt, hvilket svarer til omkring 20 daglige lastbiler til og fra projektarealet. Dertil er der på nabo-råstofgraven på matr.nr. 12i tilladelse til at indvinde 3.000 m³ årligt, hvilket svarer til 1 daglig lastbil til og fra råstofgraven. I alt giver det 21 lastbiler på en gennemsnitsdag til og fra råstofgravene.</p> <p>Adgangsvejen fra projektarealet fører ud til en mindre landevej uden midterstribe, men 50 meter mod vest findes en større landevej med midterstriber, Lunderskovvej, som sagtens kan håndtere større køretøjer såsom lastbiler.</p> <p>På baggrund af regionens tidligere erfaringer med råstofgrave, og på baggrund af regionens viden om trafik til og fra råstofgrave, vurderes det, at de kumulative trafikale forhold fra lastbiler ikke påvirker miljøet væsentligt.</p>
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	<p>Da ansøgningen er en fortsættelse af tidligere råstofgrav uden ændringer, er der etableret eventuelle fornødne vandforsyningskapaciteter.</p> <p>I høringsvaret på myndighedshøringen har Vejen Kommune tilkendegivet, at de er indstillet på at forlænge gældende vandindvindingstilladelse.</p>
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	<p>Da ansøgningen er en fortsættelse af tidligere råstofgrav uden ændringer, forventes det ikke at kræve ændringer i ordningerne om bortskaffelse af affald og spildevand.</p>
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	<p>Selvom projektarealet er placeret i landzonen, vurderer regionen, at støjniveauet for områdetype 3. <i>Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)</i> i <i>Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. nr. 5/1984</i> skal overholdes. Terrænet i det omkringliggende landskab er relativt fladt, og derved vil støj let kunne spredes langt fra projektarealet. Dertil er der en del huse spredt i landskabet, som potentielt ville påvirkes af støjen.</p> <p>Regionen har fra tidligere råstofgrave erfaret, at støjniveauet for råstofindvinding ligger på omtrent samme niveau som ved almindelig landbrugsdrift. Da projektansøgningen er en fortsættelse af tidligere råstofgrav uden ændringer, er der allerede foretaget foranstaltninger for at reducere støjniveauet.</p> <p>Konkret er der opført en støjvold langs skelgrænsen i syd fra adgangsvejen i sydvest til adressen Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen. Langs matrikelskellet mod vest er</p>

				<p>der bevaret et længere levende hegn, hvilket i perioder, især mellem maj og oktober hvor der findes flest og størst blade på træerne, kan hjælpe med at reducere støjniveaueet yderligere.</p> <p>Det kan i perioder – specielt anlægs og afslutningsperioden – ske overskridelse af grænseværdierne for støj. Dog vil denne overskridelse ske i en meget begrænset tidsperiode.</p> <p>Derfor vurderer Regionen, at projektet ikke vil give anledning til væsentlige støjgener, og at projektet ikke vil overskride de vejledende grænseværdier for støj.</p>
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	<p>Råstofindvinding vil utvivlsomt skabe visse vibrationer ved gravning. Dog er projektarealets underlag blød, og regionens erfaringer fra tidligere råstofgrave er, at vibrationerne er meget lokale, og at de ikke påvirker omkringliggende miljø væsentligt. Dertil har ansøger anført, at der ønskes at benytte 1 stk. læsemaskine og 1 stk. gravemaskine til gravearbejdet, og at disse maskiner er meget typiske for den gennemsnitlige råstofindvinding.</p> <p>Det er derfor Regionens vurdering, at vibrationsgenerne ved denne råstofindvinding vil give minimal påvirkning af omkringliggende miljø.</p>
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?	Ja			<p>Støv er en velkendt udfordring ved råstofindvinding. Jf. projektansøgningen vil ansøger vande projektarealet i de perioder, hvor der er risiko for støvemission, og derved reducere påvirkningen af det omkringliggende miljø markant. Regionen vurderer, at ansøgers tiltag vil være tilstrækkeligt i forhold til at sikre, at støvgenerne ikke er væsentlige.</p>
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	<p>Jf. projektansøgningen vil der ikke anvendes materiale eller kemikalier i forbindelse med råstofindvindingen, der kan give anledning til lugtgener. Dertil foregår projektet i åbent landområde, hvor opblandingsmulighederne i luften er gode, hvorfor risiko for lugtgener vurderes at være minimal.</p>
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	<p>Jf. ansøgningen er der ikke ansøgt om opsætning af bygningsanlæg herunder lysprojektører eller lignende. Dertil er der søgt om driftstider mellem kl. 6 og 18, hvoraf der normalvis er dagslys. Tidligt forår, sent efterår og især om vinteren vil der være behov for lys om morgenen og aftenen, hvor det er mørkt. Lysbehovet forventes dog at være sammenligneligt med forlygter på en personbil, og et evt. lys vil derfor ikke give anledning til væsentlige gener.</p>
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	<p>Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Søen, som etableres ved efterbehandling, må forventes at etableres efter gældende praksis om sikkerhed ved etablering af søer, herunder sikkerhedsmæssige lavvandszoner m.v.</p>

<p>20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?</p>			<p>Nej</p>	<p>Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes inden for de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode, idet projektarealet befinder sig i åbent landområde.</p>
<p>21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?</p>			<p>Nej</p>	<p>Det ansøgte areal er beliggende uden for OSD, OD og NFI områder. Der er en del af ansøgte areal på omkring 0,2 ha, som befinder sig i indvindingsoplandet til Veerst vandværk. Dertil er der ca. 50-60 meter fra grænsen af ansøgte areal i øst til grænsen til indvindingsopland for Gesten vandværk, og 50 meter øst for ansøgte areal findes et NFI-område.</p> <p>Ud fra vandforsyningsboringen til Veerst vandværk (DGU nr. 124.1195), som ligger små 2 km sydøst for området, ses det, at der indvindes vand fra 125 til 137 meters dybde. Dertil ses det, at der forekommer forskelligartet geologiske lag mellem 28 meter og 57 meter under terræn, men at der forekommer flere lag med ler. Ud fra vandforsyningsboringerne til Gesten vandværk (DGU nr. 133.501 og 133.860), som begge ligger ca. 4,6 km syd for ansøgte areal, ses det, at der indvindes vand mellem 50 og 55 meter under terræn. Dertil ses det, at der umiddelbart kun findes smalle lerlag mellem 23 meter og 50 meter under terræn.</p> <p>Der søges om at grave under grundvandsspejlet. Indvinding af sand, sten og grus udgør i sig selv ikke en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Risiko for grundvandet består primært i risiko for spild og lækage af drivmidler og hydraulikolier ved reparation af maskiner, påkørsel, og andre uheld med maskiner. Sandsynligheden for lækage og spild er meget lille, da evt. spild vil ske under drift og vil derfor blive opdaget umiddelbart efter, hvilke betyder, at sandsynligheden for forurening af grundvandet er meget lille.</p> <p>Der kan være risiko for ændring af iltningmæssige tilstande for grundvand, hvis der sker en væsentlig grundvandssænkning eller nedsivning til det primære magasin, hvorfra der indvindes drikkevand. Projektet er en fortsættelse af en råstofindvinding, hvorfor det forventes, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i grundvandsstanden eller tilstanden for udledning/nedsivning til det primære magasin.</p> <p>Der udledes ikke vand til omkringliggende miljø i forbindelse med projektet. Vandet fra gravesøen bruges til vask af råstofferne, og ledes retur til gravesøen. Da</p>

				<p>projektet er en fortsættelse af råstofindvinding, forventes der ikke at ske ændringer ift. udledning af vand til andet overfladevand.</p> <p>Da der ikke sker en væsentlig grundvandssænkning ved råstofindvindingen, og da der ikke udledes vand fra gravesøen til omkringliggende overfladevand, vurderes projektet ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- og overfladevand.</p>
--	--	--	--	--

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			Nej	<p>Arealet anvendes i dag som råstofgrav. Hele ansøgte areal er med i Råstofplan 2020, og der er derfor en vis forventning om, at arealet bliver færdiggravet for aktuelle råstoffer, hvorefter det forventes at området trækkes ud af Råstofplanen.</p> <p>Projektet ændrer derved ikke ved den eksisterende arealanvendelse, men det forventes at projektet medfører frigivelse fra arealreservation, som der lægges på graveområder i Råstofplanen.</p>
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	<p>Projektarealet er ikke placeret inden for eller tæt ved områder med lokalplaner.</p> <p>De nærmeste lokalplaner er nr. 68, 123, 149, og 162 alle i Veerst by ca. 2 km sydøst for projektarealet, og lokalplan nr. 84 ca. 2 km sydvest for projektarealet.</p> <p>Da projektarealet ikke er med i eller tæt ved områder med lokalplaner, vurderes projektet ikke at have indflydelse på gældende lokalplaner.</p>
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	<p>Projektarealet er ikke placeret inden for eller tæt ved områder med kommuneplaner.</p> <p>Den nærmeste kommuneplan er plannr. 19.B.01. i Veerst by ca. 1,8 km sydøst for projektarealet. Ellers findes der kommuneplaner i Bække små 4 km vest for projektarealet, og i Gesten ca. 4 km syd for projektarealet.</p>

				Da projektarealet ikke er med i eller tæt ved områder med kommuneplaner, vurderes projektet ikke at have indflydelse på gældende kommuneplaner.
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Eftersom råstofindvindingen kun sker inden for ansøgte areal, og at der ikke graves gennem skel til nabomatrikler, vil projektet ikke begrænse anvendelsen af naboarealerne.
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			Nej	Efter afviklet råstofindvinding efterbehandles arealet til natur. Det er regionens forventning, at de tilgængelige råstoffer på projektarealet indvindes således, at projektet kan udgå af Råstofplanen. Derfor udgør projektet en hindring ift. fremtidig råstofindvinding på samme areal, men projektet udgør <u>ikke</u> en hindring i fremtidig anvendelse af områdets råstoffer.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Se punkt 21 for beskrivelse af projektets placering og beskrivelse af forureningsrisici. Da projektet vurderes ikke at påvirke områdets grundvand væsentligt, vurderes det derfor også, at projektet ikke vil udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand.
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	Det er i punkt 21 beskrevet, at projektet hverken påvirker grundvandet eller udleder vand til andre områder end projektarealet. Derfor vurderes det også, at projektet ikke påvirker omkringliggende sårbare vådområder.
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Kystnærhedszonen er fastlagt i planloven og dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. 3 km ind i landet. Fra projektarealet til nærmeste "kyst", Kolding Havn, er der små 20 km. Projektet er derfor ikke inden for kystnærhedszonen.
30. Forudsætter projektet rydning af skov?			Nej	Ansøger vil hverken fælde træer eller rydde skov i forbindelse med råstofindvindingen.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Der er ingen planlagte etableringer af reservater eller naturparker i eller omkring ansøgte areal.
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	Der er over 35 km mellem projektarealet og Vadehavsområdet. Det er tidligere vurderet, at projektet ikke påvirker grundvandet eller omkringliggende overfladevand. Da projektet ikke påvirker grund- og overfladevand, og på baggrund af afstanden mellem projektarealet og Vadehavsområdet, vurderes det, at projektet <u>ikke</u> påvirker Vadehavsområdet.
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	Der er ingen nationalt registrerede, beskyttede eller fredede områder i ansøgte areal. Nærmeste områder er fredsskov ca. 550 meter vest for projektarealet, og

				<p>skovbyggelinjen er små 250 meter vest for ansøgte areal. Veerst Kirke ligger ca. 1,4 km øst for projektarealet, og grænsen for kirkebeskyttelseslinjen er 1,1 km øst for projektarealet. I høringsvar til myndighedshøringen på ansøgningen har Ribe Stift vurderet, at råstofindvindingen ikke vil påvirke Veerst Kirkes omgivelser.</p> <p>Der findes to §3-beskyttede søer hhv. 30 meter og 230 meter nord, nordøst for området. Søerne er tidligere gravesøer for råstofindvinding fra området. Dertil findes der et beskyttet vandløb langs grænsen for ansøgte areal mod vest.</p> <p>Det er i punkt 21 blevet vurderet, at projektet ikke påvirker grund- eller overfladevand. Derfor vurderes det også, at projektet ikke påvirker de beskyttede søer og det beskyttede vandløb.</p>
<p>34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?</p>			<p>Nej</p>	<p>Inden for 15 km afstand til projektet findes fire Natura 2000 områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egtved Ådal • Randbøl Hede og Frederikshåb Plantage • Vejen Mose • Sneum Å og Holsted Å <p>Egtved Ådal</p> <p>Egtved Ådal ligger ca. 6 km nordøst for projektarealet. Egtved Ådal er Natura 2000 område nr. 238 og indeholder Habitatområde nr. 238.</p> <p><u>Områdebeskrivelse af Egtved Ådal fra Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027</u></p> <p><i>"Natura 2000-området Egtved Ådal har et samlet areal på 1.066 ha og er afgrænset som vist på kortet. Området er udpeget som habitatområde nr. 238 Egtved Ådal. Området ligger i Vejle Kommune og inden for vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Størstedelen af området er privatejet, mens en mindre del er ejet af staten.</i></p> <p><i>Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte vandløb med tilstødende kilder og rigkær, samt sure overdrev og kalkoverdrev på ådalsskrænterne. Natura 2000-området er et meget kuperet terræn med et varieret tunneldalssystem omkring vandløbene Egtved Å og Vejle Å. I bunden af dalen findes vandløb med tilgrænsende bræmmer af høje urter. Desuden ligger der partier med ferske enge og moser, herunder habitatnaturtyperne skovbevokset tørvemose og rigkær. Området rummer mere end 5% af det samlede areal med nitrofile bræmmer, kildevæld, surt overdrev, elleog askeskov samt ege-blandskov i den atlantiske biogeografiske</i></p>

region i Danmark for kildevæld og elle- og askeskov endda over 20% af arealet. Arealer med især surt overdrev, men også kalkoverdrev, tør hede samt småskove af både løvtræ og nåletræ findes på ådalsskrænternes tørre partier.

Der er efter 2006 gennemført et genslyngningsprojekt i Egtved Å på en ca. 300 meter lang strækning ved Egtved By opstrøms Egtved rensningsanlæg. Dele af vandløbet er reetableret og en spærring er fjernet. Resten af vandløbene i området er regulerede. De har dog generelt gode fysiske forhold med sten og grus.

Størstedelen af området er underlagt en del af Nybjerg Mølle-fredningen, hvis formål er at bevare de landskabelige værdier og beskytte de naturvidenskabelige interesser i navnlig geologisk, botanisk og zoologisk henseende. Fredningen tilsigter desuden at give offentligheden øget adgang til området.”

Udpegningsgrundlaget for Egtved Ådal

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 238		
Naturtyper:	Græs-indlandsklit (2330)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på mor med kristorn (9120)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bækklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Enebærkrat (5130) er ikke tilstede i habitatområde 238. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 15. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området nr. 238, Egtved Ådal.

Ranbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage

Ranbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage ligger ca. 10 km nord for projektarealet. Området er Natura 2000-område nr. 82, og indeholder Habitatområde nr. 71 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 46.

				<p><u>Områdebeskrivelse af Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage fra Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027</u></p> <p><i>"Natura 2000-området Randbøl Hede og Klitter i Frederikshåb Plantage, har et samlet areal på 1.136 ha, og er afgrænset som vist på kortet. Området er udpeget som habitatområde nr. 71 Randbøl Hede og Klitter i Frederikshåb Plantage, og fuglebeskyttelsesområde nr. 46 Randbøl Hede. Området er primært statsejet, og ligger i Vejle og Billund Kommune samt inden for vandområdedistrikt Jylland og Fyn.</i></p> <p><i>Natura 2000-området er domineret af store hedeområder med tør- og våd hede. Endvidere er andelen af surt overdrev markant og det er den mest udbredte enkelt naturtype i området. Revlingindlandsklit og visse-indlandsklit udgør ligeledes fremtrædende naturtyper. Naturtyperne surt overdrev, tørvelavning, våd hede samt revling- og visse-indlandsklit udgør i området en meget stor andel af arealet med naturtypen på biogeografisk niveau.</i></p> <p><i>Indlandsklitterne er et markant element på Randbøl Hede. De mest markante klitdannelser i området er Staldbakkerne mod nordøst og Morbanke mod vest. Området "Klitterne" i Frederikshåb Plantage rummer en række temporære søer. Disse søer går under navnet "Syvårs-søerne". Søerne er nogle år vandfyldte og andre år udtørret. Området omkring Syvårs-søerne udgør endvidere de primære yngleområder for hedelærke, natravn og rødrygget tornskade, der alle er på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag.</i></p> <p><i>Randbøl Hede er fredet med det formål, at bevare heden, som en stor hede af national betydning. Fredningen indeholder et forbud mod ændring af heden. Men Fredningsnævnet har i 1984 meddelt dispensation til, at der kan foretages den nødvendige pleje på heden.</i></p> <p><i>Området rummer en del kulturhistorisk interessante landskabselementer, f.eks. studevejen, flyverskjul, agerspor, tørveskær og andre fortidsminder."</i></p> <p><u>Udpegningsgrundlaget for Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage</u></p>
--	--	--	--	---

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 71

Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med smårter (3130)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 46

Fugle:	Trane (Y)	Tinksmed (Y)
	Natravn (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 16. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området nr. 82, Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage.

Vejen Mose

Vejen Mose ligger ca. 11 km sydvest for projektarealet. Området er Natura 2000-område nr. 86, og indeholder Habitatområde nr. 76 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 54.

Områdebeskrivelse af Vejen Mose fra Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027

"Natura 2000-området Vejen Mose har et samlet areal på 475 ha og er afgrænset som vist på kortet. Området er udpeget som habitatområde nr. 75 Vejen Mose og fuglebeskyttelsesområde nr. 54 Vejen Mose. Natura 2000-området er privatejet og ligger i Vejen Kommune samt inden for vandområdedistrikt Jylland og Fyn.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte den store nedbrudte høj-mose samt arealer med skovbevokset tørvemose, der er præget af tidligere tørvegravning og efterfølgende ophør af driften. En tredjedel af det samlede areal er dækket af skovbevokset tørvemose og over 10% af nedbrudt højmoser i den atlantiske biogeografiske region i Danmark. Efterhånden som arealet er blevet afvandet og tørvenerne er udvundet, er der opstået våde engarealer, som drives forholdsvis ekstensivt. Som en sideeffekt af tørvegravningen er der opstået en række mindre brunvandede søer/ vandhuller og som samtidig er blevet vigtig for tranen.

Vejen Mose er en samlet betegnelse for Gammelby Mose, Estrup Mose og Vejen Mose og ligger i en smeltevandsdal, hvor Holsted Å udspringer. Tørvegravningen og vandstandssænkning af den tidligere aktive højmoser har skabt den natur, der præger området i dag."

Udpegningsgrundlaget for Vejen Mose

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 75		
Naturtyper:	Søbred med smårter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Tidvis våd eng (6410)	Nedbrudt højmoser (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
Arter:	Bæklampret (1096)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 54	
Fugle:	Trane (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 17. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området nr. 86, Vejen Mose.

Sneum Å og Holsted Å

Sneum Å og Holsted Å ligger ca. 13 km sydvest for projektarealet. Området er Natura 2000-område nr. 90, og indeholder Habitatområde nr. 79.

Områdebeskrivelse af Sneum Å og Holsted Å fra Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027

"Natura 2000-området Sneum Å og Holsted Å har et areal på 584 ha og er afgrænset som vist på kortet. Området er udpeget som habitatområde nr. 79 Sneum Å og Holsted Å. Området er overvejende privatejet med enkelte kommunale og statsejede arealer og ligger i Vejen, Varde og Esbjerg Kommune samt inden for vandområdedistriktet Jylland og Fyn.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte mose- og engområder langs ådalene. Naturtyperne rigkær, nitrofile bræmmer og vandløb med vandplanter er registreret flere steder langs Holsted Å og Sneum Å, nogle steder med artsrige og værdifulde forekomster og dermed gør, at området rummer over 5% af den samlede forekomst af disse tre naturtyper i den atlantiske biogeografiske region i Danmark.

Sneum Å er en af de få åer, hvori snæblen findes. Snæblen findes kun i den danske del af Vadehavet og gyder kun i syd- og sønderjyske vandløb og var derfor omfattet som en naturlig del af det tidligere LIFE snæbelprojektet, et naturgenopretningsprojekt med fokus på at redde snæblen. Desuden findes også arterne bækl-, flod- og havlampret samt odder i å-systemet. Natura 2000-området ligger i en smeltevandsdal mellem Esbjerg Bakkeø og Holsted Bakkeø. Å-løbene er forholdsvis uregulerede sammenlignet med øvrige danske vandløb og har et overvejende naturligt slynget forløb. Holsted Å har udspring i Vejen Mose og løber ud i Sneum Å, som er hovedåen i et større å-system med endeligt udløb i Vadehavet. Et stykke af Sneum Å syd for Enderup blev i 1966 fredet for at sikre offentlighedens adgang til åen.”

Udpegningsgrundlaget for Sneum Å og Holsted Å

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 79		
Naturtyper:	Søbred med smårter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Snæbel* (1113)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Kalkoverdrev (6210) er ikke tilstede i habitatområde 79. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 18. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området nr. 90, Sneum Å og Holsted Å.

Region Syddanmarks vurdering

				<p>Det er tidligere i screeningen blevet vurderet, at projektet ikke påvirker det omkringliggende miljø væsentligt. Det drejer sig om støj, vibrationer, støv, lugt, lys, luftforurening og vandforurening. Da projektet ikke påvirker førnævnte parametre, vurderer Regionen at den eneste anden mulighed for påvirkning af selve projektet er direkte, fysiske ændringer af Natura 2000-områderne.</p> <p>Grundet afstanden fra projektarealet til Natura 2000-områderne – hhv. 6 og 11 km nord samt 11 og 13 km sydvest for projektarealet – vurderer Regionen, at Natura 2000-områderne hverken påvirkes direkte eller indirekte af råstofindvindingen på projektarealet.</p>
<p>35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?</p>			<p>Nej</p>	<p>Der er lavet en tredelt skrivebordsundersøgelse for mulighed for forekomst og påvirkning af raste- og yngleområder for alle bilag IV dyrearter via opslag i "Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV – til brug for administration og planlægning" fra 2007 og 2023 samt opslag om registrerede observationer via Arter.dk og Danmarks Naturdatabase (naturdata.miljoeportal.dk). Hver sektion er beskrevet herunder, og til sidst i afsnittet findes Region Syddanmarks samlede vurdering af de tre skrivebordsundersøgelser.</p> <p>Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV – til brug for administration og planlægning</p> <p>Alle bilag IV dyrearternes udbredelsesområder i Danmark er gennemgået via håndbogen. De arter, som vurderes slet ikke at forekomme i ansøgte område, er sorteret fra. De nedenstående arter er vurderet relevante for området, og det er derfor kun disse arter, som vil blive viderebehandlet i undersøgelsen.</p> <p><u>Flagermus</u></p> <p>Af flagermus vurderes det, at vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, og dværgflagermus er relevante. Alle flagermusarterne har ca. samme yngle- og rasteområder, og de påvirkes negativt på omtrent samme måde. Derfor behandles alle arterne som helhed, medmindre andet er angivet.</p> <p>Flagermusene yngler enten i hule løvtræer, løvtræer med revner og sprækker, eller i bygninger. Vandflagermusen kan dog også yngle under gamle stenbroer. Flagermusene raster i samme omgivelser, som de yngler i, dvs. hule løvtræer eller i</p>

				<p>bygninger. Vandflagermusen raster lidt anderledes, da de ofte søger til kalkgruber, miner, bunkere, slotskældre eller lignende, som er frostfrie, hvor de opholder sig henover vinteren.</p> <p>Ledelinjer, som en skovkant eller langs bygninger, er meget vigtige for flagermusene. De bruges f.eks. ved flyvning fra yngleområdet til fourageringsområdet. Flagermusene søger ofte føde langs træer som fx en skovkant, i parker, højt i åbent land, eller over søer.</p> <p>Det vil påvirke flagermusene negativt, hvis hule træer forringes eller fældes, og hvis bygninger forringes, hvis ledelinjer ændres markant, eller hvis der plantes mange nåletræer, som kan ændre det fysiske miljø for deres yngle - og rasteområder.</p> <p><u>Odder</u></p> <p>Odderen lever i tilknytning til vand, og kan både leve i stillestående og rindende vand, og både i ferskvand, saltvand, og brakvand. De kræver ofte meget plads, og f.eks. gerne 10 km vandløb. De yngler i huler, som ligger tæt ved en uforstyrret sø eller mose, og yngleområdet består af selve hulen og de nærmeste omgivelser. Mere diffust er rasteområdet, som kan være over hele odderens territorie, men som primært findes langs vandet eller i yngleområdet.</p> <p>Det vil påvirke odderen negativt, hvis området omkring vandet forstyrres ved f.eks. anlægsarbejde, eller ødelæggelse og forringelse af dens huler samt rasteområder i territoriet.</p> <p><u>Markfirben</u></p> <p>Markfirben yngler i mange forskellige habitater, men fælles for dem alle er, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. En god solvendt skrånning kan f.eks. være i en tidligere grusgrav. Rasteområderne er de samme solvendte skrånninger, men der kan også bruges andre terrænelementer i forbindelse med varmeregulering på varme dage. I praksis er det ikke muligt at identificere overvintringsstederne.</p> <p>Det vil påvirke markfirbenet negativt, hvis de solvendte skrånninger forringes, destrueres eller ændres.</p>
--	--	--	--	---

				<p><u>Stor vandsalamander</u></p> <p>Stor vandsalamander yngler i vandhuller af alle størrelser, men vandhullet skal være solrigt. Når stor vandsalamander ikke yngler, lever den tæt ved vandhullet, hvor den også raster. Rasteområderne er ofte knyttet til skov og menneskeboliger, som f.eks. under brædde- og stenbunker, terrassefliser, i fugtige udhuse, kældre o.lign, så længe de er frostfrie. De er som regel meget stedfaste i forhold til ynglestedet, og bevæger sig typisk ikke mere end få hundrede meter væk fra ynglevandhullet.</p> <p>Det vil påvirke stor vandsalamander hvis vandhullet, hvor den yngler, ødelægges, eller hvis området omkring vandhullet ødelægges. Dertil vil anlæg af nye veje og byggeri være med til at nedregulere bestanden, da stor vandsalamander bevæger sig langsomt, og dens lille størrelse og farve gør, at den let kan overses i trafikken.</p> <p><u>Spidssnudet frø</u></p> <p>Der findes tre forskellige slags spidssnudet frø i Danmark: <i>Maculata</i>, <i>Striata</i>, og <i>Nigromaculata</i>. Typerne foretrækker forskellige forhold til yngleområdet, men deres levemåde er den samme. <i>Maculata</i> foretrækker moser, enge, små græsngsfolde, dyrkede marker, haver og fugtige eller græsbevoksede steder i skoven, hvor <i>Striata</i> yngler i næringsfattige moser og vandhuller, og opholder sig i klitter, heder og hedemoser tæt ved yngleområdet. <i>Nigromaculata</i> findes især i større moser i næringsrige områder.</p> <p>Ungerne opholder sig længe ved det vandhul, hvor de har udviklet sig, og derfor er det vigtigt for frøen, at der er gode raste og levesteder omkring yngleområdet.</p> <p>Det vil påvirke spidssnudet frø negativt, hvis isolation eller ødelæggelse af yngre - og rasteområdet, og hvis der anlægges veje og byggeri tæt ved områderne.</p> <p>Arter.dk</p> <p>Via Arter.dk er der søgt i en cirkel med radius af 2,5 km fra ansøgte areal. Af observationer er Stor vandsalamander blevet registreret tre gange på tre forskellige lokaliteter hhv. 500 meter vest for, 1500 meter syd for og 1600 meter syd for projektarealet. Via søgningen fandtes ingen andre arter opført på Habitatdirektivets bilag IV.</p> <p>Naturdata.Miljoportal.dk</p>
--	--	--	--	---

				<p>Via Naturdata.Miljøportalen er der søgt i en cirkel med radius af 2,5 km fra an-søgte areal. Af observationer er Stor vandsalamander blevet registreret tre gange på tre forskellige lokaliteter. Det er samme lokaliteter, som er nævnt i ovenstående afsnit om Arter.dk. Via søgningen fandtes ingen andre arter opført på Habitatdirektivets bilag IV.</p> <p>Region Syddanmarks vurderinger</p> <p>Der er ikke blevet registreret fund af Habitatdirektivets bilag IV arter på projektarealet, hverken dyr, planter eller svampe.</p> <p>Flagermus</p> <p>Via Arter.dk og Naturbasen fandtes ingen observationer eller registreringer af flagermus i området. Dog skal det nævnes, at flagermus ikke er specielt nemme at registrere, da de er nataktive, og da artsbestemmelse af flagermus enten kræver, at man tydeligt kan se flagermusen, hvilket man sjældent kan, eller at man kan høre forskel på flagermusens lyde. Sidstnævnte kræver normalvis specieldesignedt udstyr, hvor man lytter til frekvensen på flagermusenes ekko. Udstyret er bestemt ikke allemandseje, og det kræver derfor specialister i flagermus, før de kan registreres korrekt.</p> <p>Flagermus er meget udbredt i Danmark, men der mangler stadigvæk konkret viden om udbredelsen af arter. Området omkring projektarealet er et meget typisk landområde, hvor der findes mange læ- og levende hegn, små og store plamager af træer, mindre søer hist og her, samt mindre og større landejendomme med lade eller lignende bygninger. Træer og bygninger kan bruges som raste- og yngleområder, mens fouragering kan ske langs levende hegn, over søerne eller ved plamagerne er træer. Alt i alt vurderes området ideelt for visse typer af flagermus, og det vurderes derfor, at der er stor sandsynlighed for at være arter af flagermus i området.</p> <p>Når det er sagt, så skal projektet hverken fælde træer eller nedrive bygninger. Dertil skal projektarealet efterbehandles til et større søområde, som på sigt kan udvikle sig til et godt område fourageringsområde for flagermusene.</p> <p>På baggrund er områdets aktuelle forhold, projektets placering, og projektets fremtidige planer for efterbehandling af området, vurderes det, at projektet vil have en positiv påvirkning af flagermus i området. Det vurderes også, at hvis der</p>
--	--	--	--	--

				<p>findes flagermus i området, vil de ikke påvirkes negativt af projektets nuværende drift, da projektet hverken fælder træer, nedriver huse, eller på nogen anden måde ødelægger påvirker flagermusenes økologiske funktionalitet.</p> <p><u>Odder</u> Selvom Eskild bæk løber langs matrikelgrænsen mod vest, og selvom der er en del åer omkring projektarealet, kræver odderen en del plads for overhoved at være tilstede. Det vurderes, at området ikke har tilstrækkeligt plads til, at odderen har etablere sig. Dette bakkes yderligere op i form af manglende registreringer af odderen. Derfor vurderes det, at odderen ikke er tilstede i området omkring projektarealet, og at den derfor heller ikke påvirkes af projektet.</p> <p><u>Markfirben</u> Via søgninger er der ikke registreret markfirben i området. Projektarealet og omkringliggende landskab er et typisk landområde med dyrkede marker, læ- og levende hegn, plamager af træer, og terrænet er relativt fladt. Efter endt råstofindvinding skal projektarealet efterbehandles til en sø. Alt i alt er projektarealet og området som helhed ikke er egnet for markfirbenet.</p> <p>På baggrund af områdets karakter, projektets nuværende og fremtidige forhold, samt markfirbenets biologi, vurderes det, at der ikke findes yngle- eller rasteområder for markfirbenet i området, og at markfirbenet derfor heller ikke påvirkes af projektet.</p> <p><u>Stor vandsalamander</u> Via søgninger på Arter.dk og Naturbasen blev der fundet tre registreringer af stor vandsalamander på tre forskellige lokaliteter – hhv. 500 meter vest, 1500 meter syd, og 1600 meter syd for projektarealet. Stor vandsalamander lever som regel tæt på ynglehullerne, men kan godt vandre flere hundrede meter. Selvom der er 500 meter fra vandhullet i vest, vurderes det ikke usandsynligt at stor vandsalamander på sigt kan forekomme på projektarealet. De aktuelle geologiske og biologiske forhold på projektarealet gør, at området på nuværende tidspunkt ikke er egnet som yngle- eller rasteområde for stor vandsalamander, men at projektarealet efter endt råstofindvinding, og efter en tid hvor projektarealet har udviklet sig naturligt, har stort potentielle i at blive et fremtidigt yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Selvom afstanden for de to sydlige registreringer af stor vandsalamander umiddelbart er langt væk for arten af vandre, er der flere mindre søer i landskabet mellem projektarealet og observationerne. De små søer kan potentielt også virke som midlertidige eller permanente yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. Derfor vurderes det heller ikke usandsynligt, at der kan forekomme en naturlig indvandring af stor vandsalamander fra de sydlige lokaliteter til projektarealet på sigt, men grundet afstanden forventes det at tage længere tid end projektets varighed for stor vandsalamander at indvandre til projektarealet fra syd, frem for individerne fra vest, som er tættere på. Dog vurderes det, at stor vandsalamander ikke er indvandret til projektarealet, da projektarealet endnu ikke er egnet som yngle- eller rasteområde for stor vandsalamander grundet manglende udvikling af biotoper.</p> <p>På baggrund af projektarealets aktuelle forhold og biologien for stor vandsalamander, vurderes det, at arten på nuværende tidspunkt ikke påvirkes af projektets drift, men at projektet potentielt kan påvirke arten positivt ved at skabe nye yngle- og rasteområder efter endt råstofindvinding.</p> <p>Spidssnudet frø</p> <p>Via søgninger er der ikke fundet spidssnudet frø i eller omkring projektarealet. Søen ca. 500 meter mod vest, som også er nævnt i ovenstående afsnit om stor vandsalamander, kan i princippet være et levested for typen <i>Maculata</i>, da søen er omkranset af mindre og større buske og træer, og da der er en mindre skov ca. 50 meter vest for søen, som frøen kan bruge som rasteområde uden for yngletid. Vejdirektoratet var i andet halvår i 2018 ude og lave en VVM-undersøgelse i området, hvor de bl.a. undersøgte søen (aktivitets ID 837897). I undersøgelsen fandt de ingen frøer eller tudser.</p> <p>Selvom der findes en del mindre søer i området omkring projektarealet, er der ikke egnede rasteområder for <i>Maculata</i>, hvorfor det vurderes, at det eneste sted som arten potentielt kan opholde sig permanent, er i ovennævnte sø 500 meter mod vest for projektarealet.</p> <p>De to andre typer af spidssnudet frø, <i>Striata</i> og <i>Nicromaculata</i>, foretrækker som regel nærrigsfattige moser og vandhuller, hvilket ikke findes i området.</p>
--	--	--	--	--

				<p>Efterbehandlingen af projektarealet omfatter en stor sø og tre mindre søer mod vest. De tre mindre søer kan potentielt kan være egnede yngleområder for alle tre typer af spidssnudet frø, men søerne bliver først lavet efter endt råstofindvinding, og de er derfor ikke lavet endnu. Dertil er der ikke egnede rasteområder for arten omkring de tre kommende mindre søer, hvilket taler for, at de på nuværende tidspunkt under ingen omstændigheder vil benytte søerne som yngleområde – om frøerne var tilstede i området eller ej.</p> <p>Tidligere i screeningskemaet er det blevet vurderet, at projektet ikke påvirker hverken grund- eller overfladevand. Da projektet heller ikke fysisk ændrer eller ødelægger ovennævnte yngle- og rasteområder, og da spidssnudet frø ikke er fundet i eller omkring projektarealet, vurderes det, at projektet hverken påvirker individer af arten eller dens yngle- eller rasteområder.</p> <p>Regionens samlede vurdering</p> <p>Det er Regionens samlede vurdering, at projektet ikke påvirke arter opført på Habitatdirektivets bilag IV negativt. Tværtimod vurderes det, at projektet vil påvirke områdets flagermus positivt, såfremt de er der. Dertil kan projektarealet udgøre nye yngle- og rasteområder for stor vandsalamander, der er registreret i området omkring projektarealet, og potentielt også spidssnudet frø, som dog ikke er registreret i området. Det kræver dog, at projektarealet udvikler natur, hvilket normalvis sker relativt hurtigt efter endt råstofindvinding.</p> <p>Det vurderes at projektet på sigt vil bidrage til forøgelse af områdets økologiske funktionalitet for flagermus og stor vandsalamander.</p>
<p>36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?</p>			<p>Nej</p>	<p>Der er lavet en skrivebordsundersøgelser ved at søge på rødlistearter på Danmarks Miljøportal (naturdata.miljoportal.dk). Via søgningen blev der ikke fundet nogen rødlistearter på projektarealet, og de nærmeste arter var registreret ca. 1,5 km nordøst for arealet, hvoraf der er registreret følgende arter, som alle er planter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blære-star • Kær-ranunkel • Græsbladet fladstjerne • Almindelig sumpstrå • Manna-sødgræs • Kær-snerre • Sump-kællingetand

				<ul style="list-style-type: none"> • Glanskapslet siv • Kryb-hvene • Knæbøjet rævehale • Lyse-siv • Liden andemad • Mose-bunke • Vandportulak <p>Det er tidligere i screeningen blevet vurderet, at projektet ikke påvirker overflade- eller grundvand, og at andre miljøpåvirkninger herunder støv og støj ikke er væsentlige påvirkninger. Grundet projektets karakter, afstanden til området med registrerede rødlistearter, og grundet de registrerede arters biologi, vurderes det, at områdets registrerede rødlistearter ikke påvirkes projektet.</p> <p>Fordi projektet er en fortsættelse af en tidligere råstofgrav, er projektarealet delvist udgravet til en grundvandssø. De dele, som ikke er gravet endnu, er dog blevet klargjort ved afrømning af muld, således at gravning kan startes hurtigst muligt. Gravesøen er stadigvæk ung, og da der er en del råstofaktivitet i søen forventes det, at der ikke findes betydelige dyre- eller plantearter i gravesøen. På baggrund af projektets biologiske karakter og projektets fysiske rammer samt påvirkninger heraf, vurderes det, at der hverken påvirkes rødlistearter inden for eller uden for ansøgte areal.</p>
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	Det er tidligere i screeningen vurderet, at projektet ikke påvirker overflade- eller grundvand, og derfor vil projektet heller ikke påvirke overfladevand, hvor der er fastsat miljøkvalitetsnormer.
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	Det er tidligere i screeningen vurderet, at projektet ikke påvirker overflade- eller grundvand, og derfor vil projektet heller ikke påvirke grundvand, hvor der er fastsat miljøkvalitetsnormer.
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Der henvises til punkt 35 om Natura 2000 områderne.
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Projektet er placeret i landzonen, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetsnormer for boligområder.

41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Projektet er placeret i landzonen. I en radius på 500 meter rundt om projektarealet findes 11 ejendomme af typen almindeligt parcelhus til erhvervsdrivende ejendom. Dog findes der ingen højhuse eller lignende, hvor der kan på mange mennesker på et lille areal. Derfor vurderes det, at området ikke er tæt befolket.
42. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			Nej	<p>Projektarealets placering er uden for områder med deciderede historiske landskabstræk. Før projektets start i 2011/2012 var projektarealet en almindelig landbrugsmark. Gennem tiden har landbruget betydet meget for Danmarks historie og kultur.</p> <p>Ved at omdanne en mark til en sø, jf. ansøgers efterbehandlingsplan, fjernes der naturligvis en vis historik for det pågældende område. Dog betyder projektarealets størrelse, at påvirkningen for området vurderes at være ubetydelig. Dertil er der stadigvæk mange landbrugsmarker rundt om projektarealet. Endvidere bestræber ansøger sig efter at efterbehandle området, så det giver et visuelt naturligt udtryk, der falder godt ind i landskabet, jf. ansøgers efterbehandlingsplan.</p> <p>Derfor vurderes det, at projektet i sig selv ikke ændrer områdets historiske landskabstræk.</p>
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?	Ja			<p>Projektarealet er placeret i et område, som er udlagt som særligt værdifuldt landsbrugsområde i Kommuneplan 2021-2033. Da ansøgningen er til en forlængelse af råstofgraven på projektarealet, er der derfor allerede anlagt en gravesø. De steder, hvor søen endnu ikke er anlagt, er mulden og evt. overjorden afrømmet. Der er derfor ikke meget reel langbrugsjord tilbage. Ifølge efterbehandlingsplanen skal der anlægges sø på det meste af området.</p> <p>Derfor vurderes det, at projektet ændrer områdets kulturelle landskabstræk.</p>
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			Nej	<p>Der findes ingen registrerede arkæologiske værdier på projektarealet eller i umiddelbar nærhed til projektarealet. Dette understøttes af høringssvar fra Museet Sønderkov til myndighedshøringen på projektet. I høringssvaret oplyste Museet bl.a., at de i 2016 udførte en arkæologisk forundersøgelse på arealet, hvor der ikke fremkom væsentlige fortidsminder.</p> <p>Derfor vurderes det, at projektet ikke påvirker arkæologiske værdier og eller landskabstræk.</p>

45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	<p>Projektet er placeret i et typisk, dansk landbrugsområdet med mange marker og let bølget landskab, som formegentligt er smeltevandsletter. Smeltevandsletterne er generelt meget almindelige i Danmark, og området omkring projektarealet er ingen undtagelse.</p> <p>Selvom projektet ændres fra mark til sø, er det overordnede landskab stadigvæk primært præget af landbrugsmarker. Sammen med projektets størrelse vurderes det, at projektet ikke påvirker områdets æstetiske landskabstræk væsentligt.</p>
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	<p>Der henvises til den geologiske beskrivelse af området i ovenstående punkt 45.</p> <p>Grundet områdets typiske karakter, og grundet projektets beskedne størrelse, vurderes det, at projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger af områdets geologiske landskab.</p>

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	<p>Foruden det ansøgte areal på 6,6 ha vurderes miljøemnerne støj, støv, og trafik at kunne påvirke omgivelserne uden for projektarealet. Støj og støv fra maskiner, undtagen lastbiler, vil primært påvirke området lokalt, mens støj fra trafik af lastbiler vil påvirke området i bredere grad.</p> <p>Det er tidligere blevet vurderet, at overflade- og grundvand ikke påvirkes af projektet.</p>
48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	<p>Som beskrevet i punkt 41 findes der 11 beboelsejendomme inden for en radius af 500 meter af projektarealet. Inden for en radius af 250 meter af projektarealet findes 5 beboelsejendomme. Normalvis bor der et sted mellem 2 og 4 personer per husstand. Det vil sige, at det forventede antal personer, som bor i en radius af 500 meter fra projektarealet, er mellem 22 og 44, mens det forventede antal personer, der bor i en radius af 250 meter fra projektarealet, er mellem 10 og 20.</p> <p>På den anden side af Lykkegårdsvej syd for projektarealet findes Veerst Mørtelværk. Selvom der vil være personale til stede på mørtelværket i dagstimerne, anslås antallet af ansatte til at være relativt lavt.</p> <p>På baggrund af ovenstående vurderer regionen, at det er et begrænset antal personer, som forventes at berøres af de mindre miljøpåvirkninger såsom støv og støj.</p>

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Projektarealet i sig selv og området omkring projektarealet vurderes ikke til at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning.
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	Grundet ovenstående beskrivelser af miljøpåvirkninger af støv og støj, og grundet projektets mindre størrelse, vurderes miljøpåvirkningerne ikke at være væsentlige, hverken enkeltvis eller samlet.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	Se ovenstående punkt 50.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	De to nærmeste kommunegrænser er til Vejle Kommune ca. 2,5 km nordøst for projektarealet, og Kolding Kommune ca. 3,5 km øst for projektarealet. Selve råstofindvindingen er vurderet til ikke at påvirke omkringliggende miljø, men trafikken fra råstofgraven vil højst sandsynligt køre over kommunegrænser. Det forventede antal daglige lastbiler til og fra graven er 20, hvilket ikke vurderes væsentlig trafik for området. Derfor vurderes trafikken heller ikke at påvirke Vejle eller Kolding Kommune væsentligt.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Den nærmeste landegrænse er til Tyskland små 80 km syd for projektarealet. Det er tidligere vurderet, at projektet ikke vil påvirke omkringliggende miljø. Derfor vil projektet heller ikke påvirke andre lande.
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks?			Nej	Det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekt. Påvirkningerne kan forudsiges og beskrives. Den samlede miljøpåvirkning vurderes derfor ikke som kompleks.
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Støv, støj og trafik er almindelig dagligdag for en råstofvindner. Dertil fjernes der en masse råstoffer fra graven, som ikke efterfølgende opfyldes med jord. Landskabet vil derfor være ændret ift. før projektet startede. Derfor vurderes det, at disse påvirkninger vil ske i forbindelse med projektet.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?	Ja			Råstofindvindingen vil medføre varig påvirkninger af landskabet. Støj, støv og tung trafik vil forekomme mens indvinding foregår, men ophører, når området er endeligt efterbehandlet. Projektet vil påvirke miljøet i den aktive indvindingsperiode.

57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding, oparbejdning og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i forhold til støj, støv og trafik kan således være hyppig i indvindingsperioden.
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			Før der blev indvundet råstoffer på området, blev det brugt som til landbrug. I takt med råstofindvindingen er der blevet anlagt sø. Søen er relativt stor, og det forventes ikke, at der gives en dispensation til jordforureningslovens §52 til at tilføje jord til råstofgraven, såfremt den søges. Derfor forventes landskabsændringen at være fra mark i drift til sø. Dette medfører en irreversibel ændring af landskabet.
59. Er der andre kumulative forhold?			Nej	Det vurderes alle kumulative forhold til projektet er beskrevet i punkt 11 i screeningskemaet.
60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja			Ifølge ansøgningen kan miljøpåvirkningerne støv og støj begrænses i den daglige drift. Ansøger lægger selv op til, at støvkilder vandes efter behov for at reducere generne heraf. Dertil er der søgt om driftstider inden for dagtimerne i hverdage, og fra kl. 7 – 14 om lørdagen, hvorfor omkringliggende beboelsesejendomme ikke påvirkes u hensigtsmæssigt. Indvirkningerne på landskabet kan begrænses ved at foretage efterbehandling, som falder naturligt ind i området. Dertil kan projektarealet også efterbehandles til natur for at bevare økologiske forbindelser, som retningslinje 7.5.2 i råstofplan 2020 anfører. Det vurderes, at den beskrevne efterbehandlingsplan lever op til denne retningslinje.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Råstofindvindingen vil medføre øget støj, støv og tung trafik så længe indvindingen varer ligesom landskabet forandres i takt med indvindingen såvel som efter endt råstofindvinding.

			Med de ansøgte tiltag inkl. den ansøgte efterbehandlingsplan samt de vilkår, som vil blive stillet i den tilknyttede råstofftilladelse for velkendte miljøpåvirkninger såsom støj og støv, vurderes projektet ikke at påvirke miljøet og omgivelserne væsentligt.
--	--	--	---

Dato: 21/12-2023

Sagsbehandler: Frederik Vad

Bilag 5. Tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgrav

Postadr.: Rådhuspassagen 3 - 6600 Vejen

Vejen KOMMUNE

Krogsh A/S
Klim Strandvej 284
9690 Fjerritslev
Att.: Lars Andersen

VEJ, PARK & FORSYNING
Myndighed & drift

Dato: 06-05-2011
Sagsnr.: 08/7355

Kontaktperson:
Carsten Wagner Sørensen

Dir. tlf.: 7996 6212
Fax: 7539 3444

E-mail: vpf@vejenkom.dk

EAN-nr.: 5798005410157

Lykkegårdsvej, 6600 Vejen, matr. nr. 12a Veerst By, Veerst Overkørsel og adgangsvej til grusgrav

Tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgrav

I din mail af 4. maj 2011 søger du om tilladelse til at etablere vejadgang til Lykkegårdsvej for din grusgrav på ejendommen matrikel nr. 12a Veerst By, Veerst.

Du får tilladelse til, at etablere en ny overkørsel til Lykkegårdsvej og en ny adgangsvej for din grusgrav på ejendommen matrikel nr. 12a Veerst By, Veerst, som skitseret på vedlagte oversigtskort af 6. maj 2011.

Tilladelsen forudsætter, at du opfylder disse vilkår:

1. Tilladelsen forudsætter, at ejeren af ejendommen matrikel nr. 12a giver dig tilladelse til at etablere overkørslen og adgangsvejen
2. Tilladelsen forudsætter endvidere, at du har tilladelse til at drive grusgravsvirksomhed
3. Du skal selv afholde udgiften til etablering af og fjernelse af overkørslen og adgangsvejen inklusiv eventuelle følgeudgifter
4. Du må ikke påbegynde din grusgravsvirksomhed, før du har etableret overkørslen og adgangsvejen
5. Du skal etablere overkørslen som angivet i vedlagte "Generelle betingelser for etablering af overkørsler" og "Overkørsel til erhvervsjendom - med eller uden vejgrøft"
6. Du skal dimensionere overkørslen og adgangsvejen for tung trafik
7. Du må etablere overkørslen i maksimalt 8 meters bredde i Vejen Kommunes vejareal
8. Du skal etablere overkørslen med svingstensindfatning
9. Du skal asfaltere overkørslen
10. Adgangsvejen på ejendommen matrikel nr. 12a skal du etablere i samme bredde som overkørselens bredde
11. Adgangsvejen skal du etablere i minimum 40 meters længde regnet fra Lykkegårdsvejs vejskel
12. Adgangsvejen skal du etablere med fast belægning, eksempelvis belægningssten, asfalt eller en lignende fast sammenhængende belægning

Figur 19. Side 1 ud af 3 af den indscannede tilladelse til overkørsel og adgangsvej fra Vejen Kommune.

13. Selve overkørslen skal du etablere med fald væk fra Lykkegårdsvej, så vejvand, tabt grus mm. ikke ledes ud på Lykkegårdsvej, og overkørslens fald må maksimalt være på 25 promille
14. Du skal indhente ledningsoplysninger hos ledningsselskaber, så som telefonselskaber, vandværker, elselskaber, naturgasselskaber mfl. selskaber, inden du etablerer overkørslen
15. Ved overkørslens udmundning i Lykkegårdsvej, skal der minimum være oversigtsarealer på 3 meter gange 250 meter på begge sider af overkørslen. Mod Lunderskovvej regnes oversigtsarealet dog kun til Lunderskovvej
16. Eventuelle vejtavler, skilte med mere, der befinder sig i oversigtsarealerne skal du flytte uden for oversigtarealet. Eventuelle buske, træer eller lignende skal du helt fjerne fra oversigtarealet
17. Du må ikke benytte eventuelle andre overkørsler på Lykkegårdsvej eller andre offentlige veje som vejadgang til din grusgrav. Eventuelle andre overkørsler skal du afspærre fysisk i grusgravsperioden
18. Du skal dagligt feje overkørslen og Lykkegårdsvej rent for eventuelle tabte grusgravsmaterialer
19. Når din grusgravsvirksomhed ophører, skal du sløjfe overkørslen og adgangsvejen

Du bedes kontakte Vejen Kommunes vejassistent Bjarne Trøjborg, når du går i gang med arbejdet.

Bjarne Trøjborg kan du træffe på 2025 1619 eller på bjtr@vejenkom.dk.

Bjarne vil føre tilsyn med dit arbejde.

Denne tilladelse er samtidig en gravetilladelse. Det betyder, at du ikke behøver indhente en særskilt gravetilladelse ved Vejen Kommune, for at arbejde i kommunens vejareal.

Tilladelsen gælder i 24 måneder fra dags dato. Det betyder, at hvis du ikke udnytter tilladelsen inden for 24 måneder, så bortfalder tilladelsen automatisk.

Vejdirektoratet har i deres mail af 8. oktober 2009 givet deres tilladelse til, at du etablerer en overkørsel til Lykkegårdsvej nærmere end 100 meter fra statsvejen Lunderskovvej.

Figur 20. Side 2 ud af 3 af den indscannede tilladelse til overkørsel og adgangsvej fra Vejen Kommune.

Lovgivning

Lykkegårdsvej er en kommunevej, og er dermed underlagt Vejlovens bestemmelser.

Du får tilladelsen i henhold til Vejlovens § 70.

Forvaltningsloven og Offentlighedsloven omhandler din ret til aktindsigt, din ret til at få informationer, samt din ret til at blive hørt, og udtale dig i sagen.

Omtalte love, kan du se på Vejdirektoratets hjemmeside www.vejsektoren.dk:

- Vejloven - Lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009
- Forvaltningsloven - Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007
- Offentlighedsloven – Datasammenskrivning af lov om offentlighed i forvaltningen – Datasammenskrivning nr. 11315 af 28. september 1994

Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over vores behandling af sagen. Det er i henhold til Vejlovens § 4.

Hvis du vil klage over vores behandling af sagen, så skal du klage til Vejdirektoratet.

Din klage sender du til Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, Postboks 9018, 1022 København K. Din klage skal være Vejdirektoratet i hænde senest 4 uger efter, at du har modtaget dette brev.

Med venlig hilsen

Carsten Wagner Sørensen

Ingeniør

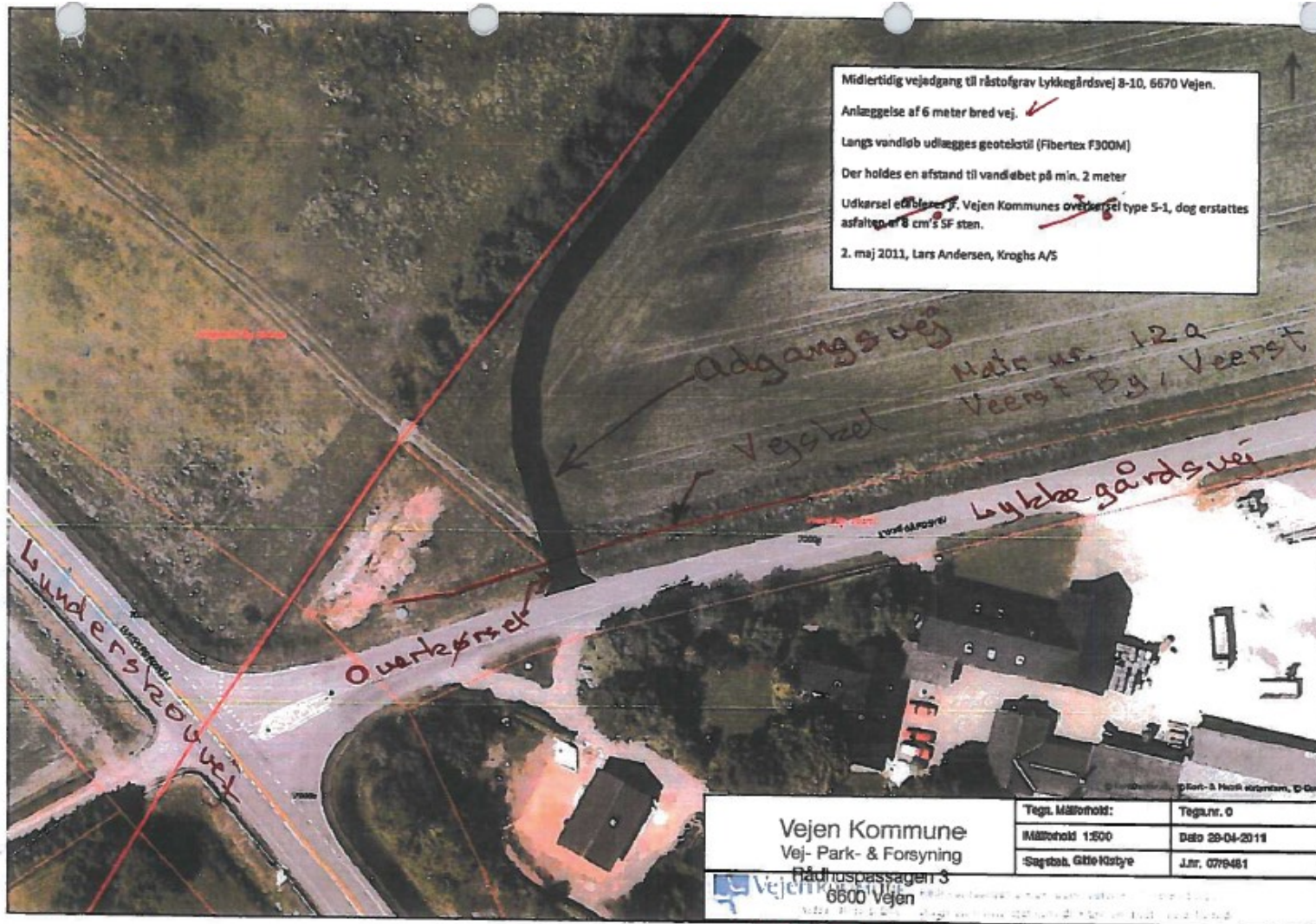
Vedlagt:

- Oversigtskort af 6.5.2011
- Generelle betingelser for etablering af overkørsler
- Overkørsel til erhvervsjendom – med vejgrøft
- Overkørsel til erhvervsjendom – uden vejgrøft

Følgende har fået kopi af tilladelsen:

- Lars Nicolaisen og Charlotte Neupart Nicolaisen, som ejer af ejendommen Lykkegårdsvej 10, 6600 Vejen, matrikel nr. 12a Veerst By, Veerst

Figur 21. Side 3 ud af 3 af den indscannede tilladelse til overkørsel og adgangsvej fra Vejen Kommune.

Figur 22. Bilag 1 til den indscannede tilladelse til overkørsel og adgangsvej fra Vejen Kommune.

Bilag 6. Tilladelse til indvinding af overfladevand og tilladelse til sænkning af grundvandspejlet

Postadr.: Rådhuspassagen 3 - 6600 Vejen

Vejen KOMMUNE

Stürup A/S
Måde industrivej 17
6705 Esbjerg Ø

Att.: Kristian Styrup
kst@arkil.dk

TEKNIK OG MILJØ
Vandmiljø Team

Dato: 19. december 2023
Sagsnr.: 23/21833

Kontaktperson:
Peter Erfurt

Dir. tf.: 79966273

E-mail: peter@vejen.dk

Tilladelse til indvinding af indtil 70.000 m³ overfladevand pr. år til grusvask og tilladelse til sænkning af grundvandspejlet ved indvinding af indtil 30.000 m³ sand, grus og sten årligt i grusgraven nord for Lykkegårdsvej 10, matrikel 12a Veerst By, Veerst.

Vejen Kommune meddeler efter vandforsyningslovens § 20 og § 26 tilladelse til indvinding af vand på følgende vilkår:

1. Formålet er indvinding af overfladevand fra eksisterende gravesø i forbindelse med indvinding af råstoffer.
2. Vandindvindingen foregår fra gravesøen på matrikel 12a Veerst By, Veerst.
3. Der må maksimalt indvindes en vandmængde 200 m³/døgn med en ydelse på højst 25 m³/time. Der må højst indvindes 70.000 m³/år.
4. Overfladevandet der pumpes op fra gravesøen, skal efter endt brug i vådsorteringsanlægget recirkuleres til gravesøen.
5. Der må ikke tilsættes stoffer til vandet. Der må ikke ske overfladisk afstrømning til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende.
6. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og beskyttede naturområder.

7. Tilladelsen gælder svarende til råstoftilladelsens gyldighed.

Supplerende bemærkninger

Ansøger er jf. vandforsyningsloven erstatningspligtig for skade, som voldes på bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under indvinding fra søen (vandforsyningslovens § 28).

Vejen Kommune fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Ifølge vandforsyningslovens § 26 stk. 3 kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning, hvis vilkårene ikke overholdes.

Vurdering i forhold til VVM-reglerne

Det er Vejen Kommunes vurdering, at vandindvindingen og grundvandssænkning kan ske uden væsentlig indvirkning på miljøet jf. de stillede vilkår og nedenstående oplysninger og vurderinger.

Derfor finder kommunen ikke, at det ansøgte er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. § 21 i miljøvurderingsloven.

Herunder er der især lagt vægt på, at drikkevandinteresser, beskyttet natur samt bilag IV-arter ikke påvirkes væsentligt af vandindvindingen og grundvandssænkningen. Det nærmeste Natura2000 habitatområde (Egtved ådal i Vejle Kommune) ligger mere end 5,5 km fra grusgraven og kan ikke påvirkes af indvindingen/grundvandssænkningen.

Baggrunden for afgørelsen

Råstofgravning under grundvandsspejlet giver anledning til grundvandssænkninger i den opståede råstofsø og i grundvandsmagasinet omkring graven. I gravningens første fase etableres en momentan sænkning af grundvandsspejlet, og denne sænkning øges ikke med tiden. Udvidelsen af graven resulterer altså i en indstrømning af grundvand til graven, som balancerer eksakt det råstofvolumen, som fjernes. I selve grundvandsmagasinet vil sænkningerne vokse med tiden, men de vil være begrænsede af, at sænkningerne i sø og grundvandsmagasin er ens ved gravefronten.

Da der allerede indvindes under grundvandsspejlet, vil den eksisterende gravesø virke som en buffer ved fortsat indvinding under grundvandsspejl, og modvirke påvirkningen af grundvandsspejlet.

Den maksimale indvinding af sand, grus og sten under grundvandsspejlet er 30.000 m³ om året.

Dette vil give anledning til en sænkning af grundvandsspejlet svarende til en indvinding af ca.

22.500 m³ grundvand (ved porøsitet 0,25).

Det vurderes, at påvirkningen af grundvandsstanden i området fra denne mindre resulterende indvinding af grundvand vil være ubetydelig ved den fortsatte indvinding under grundvandsspejlet på det ansøgte areal.

I praksis vil der være ophold i graveprocessen, og der vil herunder ske en retablering af grundvandsspejlet.

Sænkningen i grundvandsstanden vil ydermere være meget begrænset, fordi det vand, der anvendes til grusvask sendes retur til råstofgraven og dermed ikke bortledes fra området.

Der udledes ikke vand til omkringliggende miljø i forbindelse med projektet. Vandet fra gravesøen bruges til vask af råstofferne, og ledes retur til gravesøen. Da projektet er en fortsættelse af en eksisterende råstof-indvinding, forventes der ikke at ske ændringer i ft. udledning af vand til andet overfladevand.

Da der ikke sker en væsentlig grundvandssænkning ved råstofindvindingen, og da der ikke udledes vand fra gravesøen til omkringliggende overfladevand, vurderes projektet ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- og overfladevand.

Beskyttede naturområder

Der findes to §3-beskyttede søer hhv. 30 meter og 230 meter nord, nordøst for området. Søerne er tidligere gravesøer for råstofindvinding fra området. Dertil findes der et beskyttet vandløb langs grænsen for ansøgte areal mod vest.

Det vurderes, at grundvandssænkningen fra gravningen vil være så beskeden, at den ikke vil kunne påvirke de omkringliggende beskyttede naturområder væsentligt. Der er allerede sket aktiv indvinding af råstoffer og vand, så det vurderes at der ikke vil ske yderligere påvirkning.

Kortlagt jordforurening

En mindre V2-kortlagt lokalitet ca. 50 m syd for projektområdet er af meget beskeden omfang og regionen har ikke indsats på den. Den vurderes ikke at udgøre en grundvandsrisiko ved den ønskede indvinding.

Habitatbekendtgørelsen

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted indenfor det ansøgte areal. På baggrund af rapport fra DMU (*Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser*) samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, lys skivevandkalv, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Rapportens detaljeringsgrad er dog meget lille idet den bygger på observationer over 10 x 10 km kvadrater.

Vandindvindingen vurderes ikke at kunne påvirke markfirbens levesteder negativt, da deres typiske behov for levestæder ikke påvirkes i nævneværdigt omfang. Via søgninger på arter.dk og miljøportalens naturdatabase er der ikke registreret markfirben i området omkring gravesøen.

Via søgninger på Arter.dk og miljøportalens naturdatabase blev der fundet tre registreringer af stor vandsalamander på tre forskellige lokaliteter – hhv. 500 meter vest, 1500 meter syd, og 1600 meter syd for projektarealet. Det vurderes ikke at være sandsynligt, at stor vandsalamander forekommer på projektarealet. De aktuelle geologiske og biologiske forhold på projektarealet gør, at området på nuværende tidspunkt ikke er egnet som yngle- eller rasteområde for stor vandsalamander.

Vejen Kommune har ikke konstateret kendskab til øvrige Bilag IV-arter, eller andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller i betydende nærhed af projektarealet.

Den opståede grundsænkning på 22.500 m³ årligt er af ubetydeligt omfang. Desuden ledes det oppumpede vand retur til gravesøen efter grusvask, og Vejen Kommune vurderer, ingen arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV vil kunne påvirkes væsentligt af vandindvindingen.

Efter endt råstofgravning og vandindvinding skal projektarealet efterbehandles til naturområde og vil potentielt kunne blive velegnet som levested for blandt andet padde og flagermus.

Vandindvindingsinteresser

Hele området er beliggende i område med almindelige drikkevandsinteresse (OD). Området er delvist udpeget som nitratfølsomt indsatsområde IO.

En undersøgelse fra 2014 foretaget af Cowi for Region hovedstaden og Region Midtjylland (Konsekvenser for grundvandskvaliteten ved råstofgravning under grundvandsspejlet) konkluderer, at råstofindvinding på de i projektet undersøgte lokaliteter (4 grusgrave) ikke medfører transport af pesticidholdigt overfladevand til grundvandet eller i øvrigt medfører en forøget belastning af grundvandet med pesticider.

Vejen Kommune vurderer, at en mindre, midlertidig grundvandssænkning ikke medfører transport af pesticidholdigt overfladevand til grundvandet eller i øvrigt medfører en betydende belastning af grundvand hvor der er fastsat miljøkvalitetsnormer med pesticider eller nitrat.

Der findes to vandboringer hhv. ca. 230 meter vest for (124.1068) og ca. 290 meter sydvest for (124.905) det ansøgte areal. Vejen kommune: Der er tale om markvandingsboringer. De er filtersat hhv. 7,8-11,8 m.u.t. og 31-43 m.u.t. med vandspejl hhv. 2,48 m.u.t. og 1,5 m.u.t. Det vurderes, at grundvandssænkningen fra gravningen vil være så beskeden, at den ikke vil kunne påvirke indvindingen fra boringerne.

Den ydre del af Veerst Vandværks indvindingsopland krydser det ønskede graveområde. Gravning og vandindvinding vil på ingen måde kunne påvirke vandværkets indvinding kvalitativt eller kvantitativt, da vandværkets boring ligger mere end 1800 m fra råstofgraven og indvinder meget gammelt reduceret grundvand af vandtype D fra Billund fm., fra 125-137 m.u.t. under 40 m akkumuleret moræneler og glimmerler.

Samlet vurdering

Med henvisning til ovenstående vurderer kommunen, at den med vandindvindingen forbundne grundvandssænkning er meget begrænset og ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger af grundvandspejlet.

Projektet er en fortsættelse af en råstof-indvinding, hvorfor det forventes, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i grundvandsstanden eller tilstanden for udledning/nedsivning til det primære magasin.

Da der ikke sker en væsentlig grundvandssænkning ved råstofindvindingen, og da der ikke udledes vand fra gravesøen til omkringliggende overfladevand, vurderes projektet ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- og overfladevand eller risiko for en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne inkl. beskyttede naturområder og bilag IV-arter.

Klagebestemmelser

Afgørelsen kan påklages til Natur- og miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelse af tilladelsen, så en klage skal være indgået senest den 19. januar 2024.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage via Klageportalen, som findes på <https://naevneneshus.dk/>. Inde i Klageportalen bliver du guidet gennem en række trin, hvor du udfylder forskellige oplysninger der hænger sammen med klagen. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Det koster et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder/organisationer at få behandlet en klage hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret tilbagebetales også, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller - i forbindelse med klage - af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Vejen Kommunes hjemmeside <http://www.vejen.dk> den 19. december 2023.

Kopi til

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, København Ø, dnvejen-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk
Region Syddanmark, myn@rsyd.dk; fv@rsyd.dk

Venlig hilsen

Peter Erfurt

Miljøsagsbehandler, geolog

Bilag 7. Udtalelse fra Ribe Stift

Region Syddanmark,
Klima og Ressourcer
Att.: Frederik Vad
E-mail: fv@rsyd.dk

Sagsnummer: 2023 – 28022
Aktid.: 2617662
Sagsbeh.: ION

Ribe, den 16. oktober 2023

Høringssvar til råstofansøgning på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune

Ribe Stift har fra Region Syddanmark den 28. september 2022 modtaget råstofansøgning på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune i høring.

Af råstofansøgningen fremgår følgende:

- Der er ansøgt om en femårig tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune, jf. bilag 2 og 3 samt vedlagte ansøgningsmateriale. Det ansøgte areal er på 6,6 ha. Der ansøges om en årlig indvinding af sand, grus og sten på op til 100.000 m³ heraf 30.000 m³ under grundvandsspejlet. Der vil som udgangspunkt blive gravet ca. 10 meter under terræn og 6 meter under grundvandsspejlet.
- Området er beliggende inden for udpegede graveområder iht. Råstofplan 2020. Adgangsvejen vil være den eksisterende adgangsvej etableret i forbindelse med Tilladelse til overkørsel og adgangsvej til grusgrav af 6. maj 2011, jf. vedlagte ansøgningsmateriale bilag 4. Efter endt råstofindvinding vil der efterbehandles til natur, og der vil etableres en sø, se vedlagte ansøgningsmateriale bilag 6.

Det ansøgte areal ligger indenfor udlagt graveområde i råstofplan 2020. Ansøgningen vedrører et eksisterende graveareal. Veerst Kirke ligger ca. 1 kilometer øst for projektarealet. Projektarealet ligger udenfor kirkens kirkebyggelinjer og kirkeomgivelser.

Ribe Stifts høringssvar

Indledningsvis skal nævnes, at kirkerne i Danmark er en væsentlig del af kulturhistorien, og mange af dem ligger som væsentlige kendingsmærker i landskabet, samt en del af arkitektonisk og arkæologisk arv.

Kirkerne og deres omgivelser skal søges bevaret på en sådan måde, at harmonien mellem kirke og omgivelser opretholdes. Stifterne og kommunerne skal derfor sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne, og skal gen-

nem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning. Indenfor alle Exner-fredninger skal Ribe Stift høres.

Ribe Stift vurderer, at råstofindvindingen ikke vil påvirke Veerst Kirkes omgivelser.

Ribe Stift har derfor ingen bemærkninger til ansøgningen.

Ribe Stift henstiller til, at Region Syddanmark fremadrettet fortsat inddrager de kirkelige myndigheder i eventuelle ændringer i ansøgningen.

Ribe Stift forbeholder sig ligeledes retten til at komme med yderligere bemærkninger i forhold til det videre planarbejde, ud fra hensynet til de interesser, som stiftet varetager i henhold til lovgivningen i forhold til kirkerne og deres omgivelser.

På vegne af stiftsøvrigheden

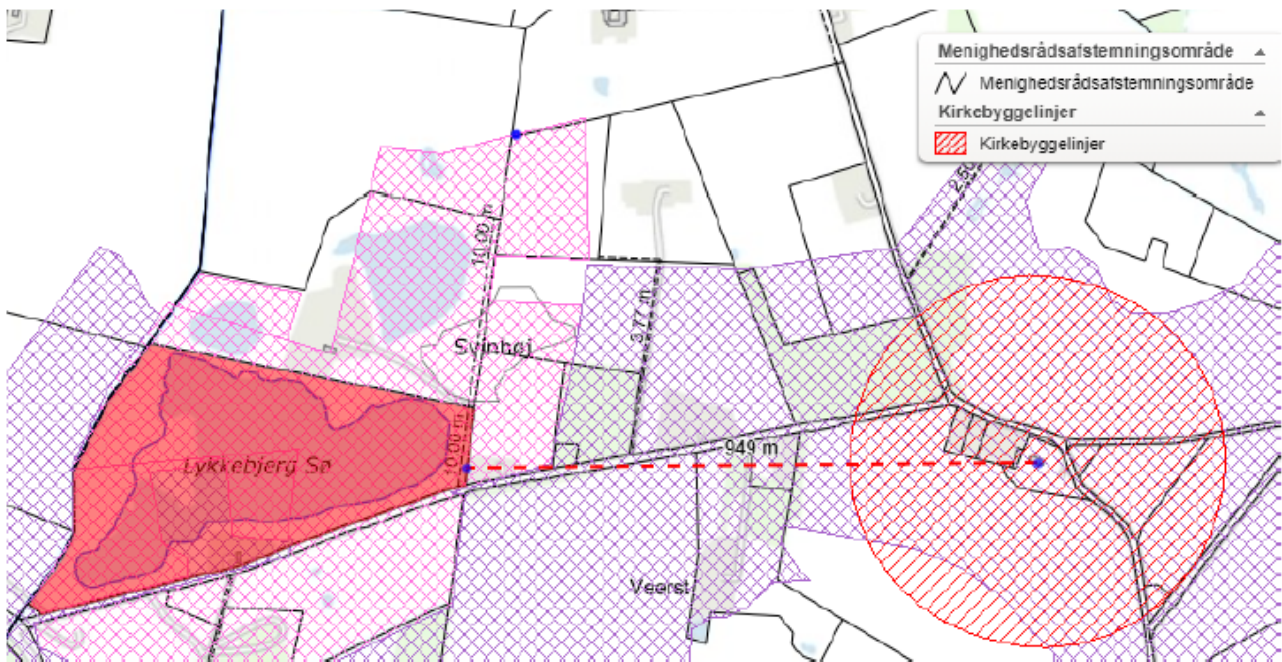
Med venlig hilsen

Ioana Nitu

Stiftsmedarbejder

Kopi er sendt til: Malt Provsti
Veerst Sogns Menighedsråd (8933)
Den Kongelige Bygningsinspektør

Figur 23. Oversigtskort over området. Det rødmarkerede området i vest er matrikel nr. 12a, mens den rødskraverede cirkel i øst er kirkebyggelinjen for Veerst Kirke.

Korsbrødregade 7, 6760 Ribe Tlf. 75421800 kmrib@km.dk

Ean-nr. 5798000818743 CVR 57244615 www.ribestift.dk